

Briselē, 2022. gada 15. martā
(OR. en)

7226/22

Starpiestāžu lieta:
2021/0214(COD)

ECOFIN 229
ENV 232
CLIMA 113
UD 57
FISC 74

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Projekts – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu - <i>vispārēja pieeja</i>

Pielikumā pievienots regulas projekta teksts, kāds tas izstrādāts Padomes (ECOFIN) sanāksmes diskusijās 2022. gada 15. martā.

PROJEKTS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

¹ OV C, lpp. [PB- ierakstīt atzinuma numuru]

² OV C, lpp. [PB- ierakstīt atzinuma numuru]

- (1) Komisija savā paziņojumā "Eiropas zaļais kurss" ³ ir izklāstījusi jaunu izaugsmes stratēģiju, kuras mērķis ir ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) 2050. gadā būtu nulle un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Turklāt Eiropas zaļā kursa mērķis ir aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labklājību no riska faktoriem un ietekmes, kas saistīti ar vidi. Vienlaikus arī jāpanāk, lai šāda pārkārtošanās būtu taisnīga un iekļaujoša un lai neviens nebūtu atstāts novārtā. Tāpat Komisija savā ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plānā ⁴ paziņoja, ka tā grasās popularizēt attiecīgos instrumentus un stimulus nolūkā labāk īstenot Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktā nostiprināto principu "piesārņotājs maksā" un pilnīgi izskaust to, ka piesārņošana neko nemaksā, lai maksimāli palielinātu sinerģiju starp dekarbonizāciju un nulles piesārņojumu.
- (2) Parīzes nolīgums ⁵, kas 2015. gada decembrī pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), stājās spēkā 2016. gada novembrī. Parīzes nolīguma Puses tā 2. pantā ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.
- (3) Klimata un citu vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir Eiropas zaļā kursa stūrakmens. Tas, cik vērtīgs ir Eiropas zaļais kurss, ir kļuvis vēl skaidrāks, ņemot vērā, cik smagi Savienības iedzīvotāju veselību un ekonomisko labklājību ir ietekmējusi Covid-19 pandēmija.

³ Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019) 640 final).

⁴ Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojums "Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem" (COM(2021) 400).

⁵ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

- (4) Savienība ir apņēmusies līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, kā tas izklāstīts atjauninātajā Eiropas Savienības un tās dalībvalstu nacionāli noteiktajā devumā, kas Eiropas Savienības vārdā iesniegts *UNFCCC* ⁶.
- (5) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ⁷ Savienība uzdevumu līdz 2050. gadam panākt visas tautsaimniecības klimatneitralitāti ir nostiprinājusi tiesību aktos. Ar minēto regulu ir noteikta arī saistoša Savienības apņemšanās SEG emisijas līdz 2030. gadam samazināt par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
- (6) Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašajā ziņojumā par ietekmi, kāda būtu globālam temperatūras paaugstinājumam par 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, un saistītajiem SEG emisiju scenārijiem ⁸ ir izklāstīts neapšaubāms zinātniskais pamatojums klimata pārmaiņu apkarošanai un nepieciešamība pēc enerģiskākas klimatrīcības. Ziņojums apstiprina, ka SEG emisijas ir steidzami jāsamazina un ka klimata pārmaiņu izraisītais temperatūras kāpums nedrīkst pārsniegt 1,5 °C, lai samazinātu ekstrēmu laikapstākļu iespējamību. I darba grupas ieguldījums sestajā *IPCC* izvērtējuma ziņojumā par klimata pārmaiņām ⁹ tiek atgādināts, ka klimata pārmaiņas jau ietekmē ikvienu pasaules reģionu, un paredzēts, kas tuvākajās desmitgadēs klimata pārmaiņas palielināsies visos reģionos. Šajā ziņojumā ir uzsvērts, ka tad, ja netiks nekavējoties, ātri un plašā mērogā samazinātas SEG emisijas, ierobežot sasilšanu līdz 1,5 °C vai pat 2 °C būs neiespējami.

⁶ [Eiropas Savienības Padome](#), ST/14222/1/20/REV1.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁸ *IPCC*, 2018: *Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty* ("Globālā sasilšana par 1,5 °C – IPCC Īpašais ziņojums par ietekmi, kāda būtu globālajai sasilšanai par 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, un par attiecīgajiem globāla mēroga siltumnīcefekta gāzu emisijas scenārijiem saistībā ar globālās reakcijas pastiprināšanu pret klimata pārmaiņu draudiem, ar ilgtspējīgu attīstību un centieniem izskaust nabadzību") [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor un T. Waterfield (red.)].

⁹ *IPCC*, 2021: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* ("Klimata pārmaiņas 2021: Fizikālo zinātņu pamatojums. I darba grupas ieguldījums sestajā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izvērtējuma ziņojumā par klimata pārmaiņām") [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, A. Pirani, S. L. Connors, C. Péan, S. Berger, N. Caud, Y. Chen, L. Goldfarb, M. I. Gomis, M. Huang, K. Leitzell, E. Lonnoy, J.B.R. Matthews, T. K. Maycock, T. Waterfield, O. Yelekçi, R. Yu un B. Zhou (red.)].

- (7) Savienība īsteno ļoti vērienīgu klimatrīcības politiku un ir ieviesusi tiesisko regulējumu 2030. gadam izvirzītā SEG emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanai. Tiesību akti, ar kuriem šis mērķrādītājs tiek īstenots, cita starpā ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK, ar ko izveidota Savienības SEG emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ("ES ETS") un tiek nodrošināta saskaņota SEG emisiju cenu noteikšana Savienības līmenī energoietilpīgos sektoros un apakšsektoros, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842¹⁰, ar kuru ir noteikti nacionālie mērķrādītāji SEG emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841¹¹, kas nosaka dalībvalstīm pienākumu ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību saistītās SEG emisijas kompensēt ar emisiju piesaisti no atmosfēras.
- (8) Kamēr vien krietns skaits Savienības starptautisko partneru piekoptaj rīcībpolitiku, kas klimatiececu vēriena ziņā atpaliek no Savienības piekoptās, tikmēr pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks. Oglekļa emisiju pārvirze notiek tad, ja ar klimapolitiku saistītu izmaksu dēļ uzņēmumi konkrētos industriālos sektoros vai apakšsektoros pārceļ ražošanu uz citām valstīm vai ja imports no šādām valstīm aizstātu līdzvērtīgus produktus, kas rada mazāk SEG emisiju. Tas varētu izraisīt kopējo globālo emisiju pieaugumu un tādējādi apdraudēt SEG emisiju samazināšanu, kas ir steidzami nepieciešama, ja vēlamies globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras paaugstināšanos ierobežot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

- (9) Oglekļa ieviešanas mehānisms ("OIM") iniciatīva ir daļa no paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %". Mehānisms ir viens no nozīmīgākajiem ES rīkiem, ar ko iecerēts līdz 2050. gadam panākt Savienības klimatneitralitāti atbilstīgi Parīzes nolīgumam, proti, tas palīdzēs novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, kura iemesls ir Savienības vērienīgākās klimatieceres.
- (10) Pašlaik pastāv vairāki mehānismi, kuru uzdevums ir novērst oglekļa emisiju pārvirzi tās apdraudētajos sektoros un apakšsektoros, proti, ES ETS bezmaksas kvotu pagaidu iedale un finansiāli pasākumi, ar ko kompensē netiešās emisiju izmaksas, kas rodas, jo SEG emisiju izmaksas tiek iekļautas elektroenerģijas cenās, kā nosaka Direktīvas 2003/87/EK attiecīgi 10.a panta 6. punkts un 10.b pants. Tomēr salīdzinājumā ar visu kvotu izolīšanu ES ETS bezmaksas kvotu iedale vājina cenu signālu, ko šī sistēma dod bezmaksas kvotas saņemšanām iekārtām, un līdz ar to tā ietekmē stimulus investēt turpmākā emisiju samazināšanā.
- (11) OIM mērķis ir šos pašreizējos mehānismus aizstāt, proti, oglekļa emisiju pārvirzes risku novērst citā veidā, nodrošinot, ka gan importētiem, gan iekšzēmē saražotiem produktiem tiek noteikta līdzvērtīga oglekļa cena. Lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju no pašreizējās bezmaksas kvotu iedales uz OIM, OIM būtu jāievieš pakāpeniski, vienlaikus pakāpeniski atceļot bezmaksas kvotas OIM aptvertajos sektoros. Situācija, kad uz laiku tiek kombinēti izmantotas gan ES ETS bezmaksas kvotas, gan OIM mehānisms, nekādā gadījumā nedrīkstētu novest pie tā, ka Savienībā ražotām precēm tiek piemērots labvēlīgāks režīms nekā Savienības muitas teritorijā importētām precēm.
- (12) Lai gan OIM mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, šīs regula arī rosinās trešo valstu ražotājus izmantot SEG emisiju ziņā efektīvākas tehnoloģijas, lai tiktu radīts mazāk emisiju.

- (13) OIM, kura mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzi un samazināt SEG emisijas, vajadzētu nodrošināt, ka uz importētajiem produktiem attiecināta tādu regulatīvo sistēmu, kurā piemērotās oglekļa izmaksas ir līdzvērtīgas tām, kas pretējā gadījumā rastos ES ETS ietvaros. OIM ir klimata pasākums ar mērķi novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku un atbalstīt Savienības vērienīgākās klimatieceres, tajā pašā laikā nodrošinot saderību ar PTO noteikumiem.
- (14) Šī regula būtu jāpiemēro precēm, kas no trešām valstīm importētas Savienības muitas teritorijā, izņemot tad, ja uz to ražošanu jau attiecas ES ETS, ciktāl tā attiecas uz trešām valstīm vai teritorijām, vai ar ES ETS pilnībā sasaistīta oglekļa cenas noteikšanas sistēma.
- (15) Lai, ņemot vērā iespējamās vienošanās, ko varētu noslēgt nākotnē, no OIM varētu izslēgt tādas trešās valstis vai teritorijas, kas ir pilnībā integrētas ES ETS vai sasaistītas ar to, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, ar ko groza II pielikumā iekļauto valstu sarakstu. Tāpat šādas trešās valstis vai teritorijas būtu jāizslēdz no II pielikuma saraksta un tām būtu jāpiemēro OIM, ja tās faktiski neiekasē ETS cenu par precēm, ko eksportē uz Savienību.
- (16) Lai novērstu oglekļa emisiju pārvirzes risku atkrastes iekārtās, šī regula būtu jāpiemēro precēm vai šo preču pārstrādes produktiem, kas iegūti ieviešanas pārstrādei procedūrā un tiek ievesti uz mākslīgas salas, fiksētā vai peldošā iekārtā vai jebkurā citā struktūrā kādas Savienības muitas teritorijai piegulošas dalībvalsts kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomikas zonā. Īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai, lai noteiktu detalizētus nosacījumus OIM piemērošanai šādām precēm minētajos gadījumos.

- (17) Ar OIM būtu jāregulē tās SEG emisijas, ko aptver ES ETS saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK I pielikumu, proti, oglekļa dioksīda ("CO₂") emisijas, kā arī attiecīgā gadījumā slāpekļa oksīda ("N₂O") un perfluorogļūdeņražu (*PFC*) emisijas. Sākotnēji OIM būtu jāpiemēro šo SEG tiešajām emisijām, kas rodas preču ražošanā līdz brīdim, kad tās importē Savienības muitas teritorijā, bet pēc pārejas perioda beigām un pēc turpmākas novērtēšanas – arī netiešajām emisijām, tā salāgojot OIM un ES ETS tvērumu.
- (18) ES ETS un OIM ir kopīgs mērķis — izmantojot īpašas kvotas vai sertifikātus, noteikt cenu tajos pašos sektoros vai precēs iegultajām SEG emisijām. Tās abas ir būtībā regulatīvas sistēmas, kas vajadzīgas tāpēc, ka ir jāsamazina SEG emisijas, saskaņā ar Savienības tiesību aktā ¹² noteikto saistošo vidisko mērķi līdz 2030. gadam panākt neto SEG emisiju samazinājumu vismaz par 55 % salīdzinājumā ar attiecīgo 1990. gada līmeni un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas ekonomikas mērogā.
- (19) Tomēr ES ETS nosaka absolūto limitu SEG emisijām, kas rodas tās aptvertajās darbībās, un paredz kvotu tirgojamību (t.s. "emisiju ierobežošanas un tirdzniecības sistēma"), savukārt OIM nenosaka kvantitatīvus limitus importam, jo citādi tiktu ierobežotas tirdzniecības plūsmas. Turklāt ES ETS attiecas uz Savienībā esošām iekārtām, savukārt OIM būtu jāpiemēro konkrētām precēm, ko importē Savienības muitas teritorijā.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

- (20) Salīdzinājumā ar ES ETS OIM sistēmai ir dažas specifiskas iezīmes, tostarp tas, kā tiek aprēķināta OIM sertifikātu cena, kādas ir iespējas ar sertifikātiem tirgoties un kāds ir to derīgums laika gaitā. Tas tāpēc, ka ir jāgādā par to, ka OIM, kura mērķis ir novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, laika gaitā nezaudē savu iedarbīgumu, un ka ir jānodrošina, ka sistēmas pārvaldība nav pārmērīgi apgrūtināta ne no operatoriem uzlikto pienākumu, ne administrēšanai nepieciešamo resursu viedokļa, tajā pašā laikā saglabājot tādu pašu elastību, kādu operatoriem sniedz ES ETS.
- (21) Lai saglabātu OIM kā oglekļa emisiju pārvirzes novēršanas pasākuma iedarbīgumu, tā cenai jābūt cieši salāgotai ar ES ETS cenu. ES ETS tirgū laisto kvotu tirgus cenu nosaka izolēs, savukārt OIM sertifikātu cenai vajadzētu samērīgi atspoguļot šādu izsoļu cenu, proti, ik nedēļu būtu jāaprēķina vidējā cena. Šādas iknedēļas vidējās cenas precīzi atspoguļo ES ETS cenu svārstības un dod importētājiem pienācīgas manevrēšanas iespējas, lai izmantotu izdevības, ko sniedz ES ETS cenu izmaiņas, un tajā pašā laikā nodrošina, ka administratīvajām iestādēm sistēmu nav nesamērīgi grūti pārvaldīt.

- (22) ES ETS kopējais piešķirto kvotu skaits ("maksimālais apjoms") nosaka emisijas kvotu piedāvājumu un sniedz noteiktību par SEG maksimālajām emisijām. Oglekļa cenu nosaka līdzsvars starp šo piedāvājumu un pieprasījumu tirgū. Lai cena būtu stimulējoša, ir nepieciešams deficīts. Nav paredzēts ierobežot importētājiem pieejamo OIM sertifikātu maksimālo daudzumu, tāpēc, ja importētāji varētu OIM sertifikātus pārcelt uz nākamajiem gadiem un tirgot, tas varētu novest pie situācijas, kad OIM sertifikātu cena vairs neatspoguļo cenu izmaiņas ES ETS. Tas vājinātu stimulu iekšzemē saražoto un importēto preču dekarbonizācijai, radītu labvēlīgus apstākļus oglekļa emisiju pārvirzei un apdraudētu tā klimata mērķa sasniegšanu, kura dēļ OIM ir izveidots. Tas arī izraisītu novest pie situācijas, kad dažādu valstu operatori ir jāmaksā atšķirīgas cenas. Tāpēc OIM sertifikātu tirdzniecības un pārvešanas ierobežojumi ir pamatoti, jo ir jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret operatoriem no dažādām valstīm. Tomēr, lai nelaupītu importētājiem iespējas optimizēt izmaksas, ar šo regulu vajadzētu paredzēt, ka iestādes var no importētājiem atpirkt zināmu daudzumu pārpalikušo sertifikātu. Šis daudzums ir noteikts tā, lai dotu importētājiem pietiekamas iespējas optimizēt izmaksas sertifikātu derīguma termiņa laikā, bet vienlaikus saglabātos vispārējais cenu pārneses efekts un nezustu pasākuma vidiskā jēga.
- (23) Tā kā OIM attiecas nevis uz iekārtām, bet gan uz preču importu Savienības muitas teritorijā, OIM režīma ietvaros būtu jāpiemēro arī zināmi pielāgojumi un vienkāršojumi. Viens šāds vienkāršojums būtu deklarēšanas sistēma, kad importētāji ziņo par konkrētajā kalendārajā gadā importētajās precēs iegultajām kopējām verificētajām SEG emisijām. Tāpat vajadzētu izmantot no ES ETS atbilstības cikla atšķirīgu grafiku, lai izvairītos no iespējamās akreditēto verificētāju pārslodzes, ko izraisītu pienākumu pildīšanas saskaņā gan ar šo regulu, gan ES ETS.

- (24) Attiecībā uz sodiem dalībvalstīm būtu jāpiemēro sodi par šīs regulas pārkāpumiem un jānodrošina, ka tie tiek izpildīti. Šo sodu apmēram vajadzētu būt vienādam ar to, ko pašlaik Savienībā piemēro ES ETS pārkāpumu gadījumos saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 16. panta 3. un 4. punktu. Tomēr, ja persona, kas nav atzītais OIM deklarētājs, ievēd preces Savienībā, neievērojot šajā regulā noteiktos pienākumus, šādu sodu apmēram vajadzētu būt lielākam, lai nodrošinātu, ka tie ir iedarbīgi un atturoši. Sodu piemērošana saskaņā ar šo regulu neskar tādu sodu piemērošanu, ko saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem var uzlikt par citu attiecīgo pienākumu pārkāpumiem, jo īpaši attiecībā uz muitas noteikumiem.
- (25) ES ETS attiecas uz konkrētiem ražošanas procesiem un darbībām, savukārt OIM būtu jāpiemēro attiecīgam preču importam. Tas nozīmē, ka importētās preces ir skaidri jāidentificē pēc to klasifikācijas kombinētajā nomenklatūrā ¹³ ("KN") un jāsaista tās ar iegultajām SEG emisijām.
- (26) Tam, kādus produktus aptver OIM, būtu jāatspoguļo to, kādas darbības aptver ES ETS, jo ES ETS pamatā ir kvantitatīvi un kvalitatīvi kritēriji, kas ir saistīti ar Direktīvas 2003/87/EK vidisko mērķi un tā ir visplašākā SEG emisiju regulatīvā sistēma Savienībā.

¹³ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

- (27) Ja OIM aptvertie produkti atspoguļotu ES ETS aptvertās darbības, tas palīdzētu nodrošināt, ka importētajiem produktiem netiek piemērots mazāk labvēlīgs režīms kā vietējās izcelsmes produktiem.
- (28) Lai gan OIM virsmērķis ir aptvert pēc iespējas vairāk produktu, būtu saprātīgi sākt ar atsevišķām nozarēm ar relatīvi viendabīgiem produktiem, kur pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks. Savienības nozares, kuras uzskatāmas par tādām, ko apdraud oglekļa emisiju pārvirzes risks, ir uzskaitītas Komisijas Deleģētajā lēmumā 2019/708 ¹⁴.
- (29) Tas, kādas ir šīs regulas aptvertās preces, būtu jānosaka, rūpīgi analizējot, cik tās ir relevantas kumulēto SEG emisiju ziņā un cik lielā mērā tās var radīt oglekļa emisiju pārvirzes risku attiecīgajās ES ETS aptvertajās nozarēs, un kā tajā pašā laikā nepieļaut pārlietu sarežģītību un administratīvo slogu. Konkrētāk, preču atlasē jāņem vērā ES ETS aptvertie pamatmateriāli un pamatprodukti, lai nodrošinātu, ka emisijām, kas iegultas emisijietilpīgos produktos, ko importē Savienībā, nosaka tādu oglekļa cenu, kas ir līdzvērtīga ES produktiem noteiktajai cenai, un samazinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku. Citiem relevantiem kritērijiem, ko izmanto, lai sašaurinātu preču klāstu, vajadzētu būt šādiem: pirmkārt, cik relevanta ir nozare emisiju ziņā, proti, vai nozare pieder pie tām, kas rada lielākās agregētās SEG emisijas; otrkārt, vai nozari apdraud oglekļa emisiju pārvirzes risks, saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK; treškārt, kā sabalansēt vajadzību pēc iespējas plašāk aptvert SEG emisijas ar nepieciešamību ierobežot sarežģītību un administratīvos pūliņus.
- (30) Pamatojoties uz pirmo kritēriju, no kumulēto emisiju viedokļa aptveramas būtu šādas rūpniecības nozares: dzelzs un tērauda ražošana, naftas rafinēšana, cementa ražošana, organisko pamatķīmikāliju un mēslošanas līdzekļu ražošana.

¹⁴ Komisijas Deleģētais lēmums (ES) 2019/708 (2019. gada 15. februāris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, 2021.–2030. gada periodam nosakot sarakstu ar nozarēm un apakšnozarēm, kuras uzskatāmas par pakļautām oglekļa emisiju pārvirzes riskam (OV L 120, 8.5.2019., 2. lpp.).

- (31) Tomēr uz vairākām no Komisijas Deleģētajā lēmumā (ES) 2019/708 uzskaitītajām nozarēm to specifikas dēļ pašreizējā posmā šo regulu nevajadzētu attiecināt.
- (32) Konkrētāk, šīs regulas darbības jomā nav iekļautas organiskās ķīmikālijas, jo tehnisku ierobežojumu dēļ patlaban nav iespējams skaidri definēt importēto preču iegultās emisijas. Šīm precēm ES ETS ietvaros piemērojamā līmeņatzīme ir pamatparametrs, kas neļauj viennozīmīgi noteikt, kādas emisijas ir iegultas atsevišķās importētās precēs. Precīzāka organisko ķīmikāliju iegulto emisiju noskaidrošana prasa vairāk datu un analīzes.
- (33) Līdzīgi tehniskie ierobežojumi attiecas uz naftas rafinēšanas produktiem, jo arī šajā gadījumā nav iespējams nešaubīgi attiecināt SEG emisijas uz konkrētiem saražotajiem produktiem. Tajā pašā laikā relevantā ES ETS līmeņatzīme nav tieši attiecināta uz specifiskiem produktiem, piemēram, benzīnu, dīzeļdegvielu vai petroleju, bet uz visu rafinētavas produkciju.
- (34) Savukārt alumīnija produkti būtu jāiekļauj OIM, jo šo nozari apdraud ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes risks. Turklāt vairākos rūpnieciskos lietojumos tie līdzīgo īpašību dēļ tieši konkurē ar tērauda produktiem. Alumīnija iekļaušana OIM ir relevanta arī tāpēc, ka pārejas perioda beigās OIM darbības jomu varētu paplašināt un tajā iekļaut arī netiešās emisijas.
- (35) Tāpat OIM darbības jomā būtu jāiekļauj arī tādi produkti kā caurules un to savienotājelementi vai metālkonstrukcijas, lai gan tajos emisijas, kas rodas to ražošanas procesā, ir zemas, jo, ja šie produkti netiktu iekļauti, tas palielinātu iespējas apiet tērauda iekļaušanu OIM, jo mainītos tirdzniecības modelis, proti, tirdzniecība koncentrētos nevis uz izejvielām, bet produkciju.

- (36) Toties šo regulu nevajadzētu piemērot vairākiem produktiem, kuru ražošana nerada būtiskas emisijas – dzelzs lūžņiem (KN kods 7204), ferosakausējumiem (KN kods 7202) un atsevišķiem mēslošanas līdzekļiem (KN kods 3105 60 00).
- (37) Šīs regulas darbības jomā būtu jāiekļauj elektroenerģijas imports, jo šī nozare rada 30 % no Savienības kopējām SEG emisijām. Savienības vērienīgākās klimatieceres nozīmē, ka oglekļa izmaksas elektroenerģijas ražošanā Savienība un aiz tās robežām kļūs aizvien atšķirīgākas. Šī pieaugošā atšķirība kombinācijā ar Savienības elektrotīkla savienošanu ar kaimiņvalstu elektrotīkliem palielinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku, jo pieaugtu elektroenerģijas imports, bet ievērojamu daļu šīs elektroenerģijas ražo ogļu spēkstacijās.
- (37.a) Lai neradītu pārmērīgu slogu kompetentajām valsts pārvaldes iestādēm un importētājiem, ir lietderīgi noteikt minimālo robežvērtību, kuru nesasniedzot šajā regulā noteiktie pienākumi nebūtu jāpiemēro. Tomēr minētais *de minimis* noteikums neskar to Savienības vai valsts tiesību aktu noteikumu turpmāku piemērošanu, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto pienākumu izpildi, kā arī jo īpaši muitas noteikumu ievērošanu, tostarp krāpšanas novēršanu.
- (38) Tā kā šīs regulas aptverto preču importētājiem savas šajā regulā noteiktās OIM saistības nevajadzētu izpildīt tieši importēšanas brīdī, būtu jāpiemēro īpaši administratīvi pasākumi, lai nodrošinātu, ka šīs saistības tiek izpildītas vēlāk. Tāpēc importētāji drīkstētu importēt OIM preces tikai tad, kad ir saņēmuši atļauju no kompetentās iestādes, kas ir atbildīga par šīs regulas piemērošanu.

- (38.a) Muitas dienestiem nebūtu jāļauj importēt preces nevienai personai, kas nav atzīts OIM deklarētājs. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. un 48. pantu muitas dienesti var veikt preču pārbaudes, tostarp pārbaudīt atzītā OIM deklarētāja identifikāciju, astoņu ciparu KN kodu, importēto preču daudzumu un izcelsmes valsti, deklarācijas datumu un muitas procedūru. Komisijai būtu jāņem vērā ar OIM saistītie riski, izstrādājot kopējus riska kritērijus un standartus, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 50. pantu.
- (38.b) Pārejas periodā muitas dienestiem būtu jāinformē muitas deklarētāji par informācijas paziņošanas nepieciešamību, lai palīdzētu vākt informāciju, kā arī palielināt informētību par nepieciešamību attiecīgā gadījumā pieprasīt atzītā deklarētāja statusu. Lai nodrošinātu, ka muitas deklarētāji ir informēti par šādu nepieciešamību, muitas dienestu uzdevums būtu atbilstīgi paziņot šādu informāciju.
- (39) OIM vajadzētu balstīties uz deklarēšanas sistēmu, kur atzīts OIM deklarētājs, kas var pārstāvēt arī vairākus importētājus, ik gadus iesniedz deklarāciju par Savienības muitas teritorijā importētajās precēs iegultajām emisijām un nodod šīm deklarētajām emisijām atbilstošu OIM sertifikātu skaitu.

- (40) Atzītajam OIM deklarētājam vajadzētu būt tiesībām prasīt, lai nododamo OIM sertifikātu skaits tiktu samazināts atbilstīgi oglekļa cenai, kas par šīm emisijām jau faktiski samaksāta citās jurisdikcijās.
- (41) Deklarētās iegultās emisijas būtu jāverificē personai, ko akreditējusi valsts akreditācijas struktūra, kas izraudzīta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 765/2008 ¹⁵ 4. panta 1. punktu vai Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 ¹⁶.
- (42) Sistēma būtu jāveido tā, lai ražošanas iekārtu operatori trešās valstīs varētu reģistrēties centrālā datubāzē un darīt atzītajiem OIM deklarētājiem pieejamas savas verificētās iegultās SEG emisijas, kas rodas preču ražošanas gaitā. Operatoram vajadzētu būt iespējai izvēlēties nepubliskot savu nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju, kas iekļauta centrālajā datubāzē.
- (43) OIM sertifikāti no ES ETS kvotām atšķiras arī ar to, ka kvotas tiek katru dienu izsolītas. Tā kā ir skaidri jānosaka OIM sertifikātu cena, OIM cenas publicēšana katru dienu būtu operatorus pārmērīgi apgrūtinājoša un mulsinoša, jo dienas cenas jau publicēšanas brīdī var būt neaktuālas. Tāpēc OIM cenu publicēšana reizi nedēļā precīzi atspoguļotu ES ETS tirgū laisto kvotu cenu tendences un nāktu par labu tā paša klimata mērķa sasniegšanai. Tāpēc OIM sertifikātu cena būtu jānosaka ilgākam laika sprīdim (reizi nedēļā) nekā ES ETS kvotu cena (reizi dienā). Šīs vidējās cenas aprēķināšana un publicēšana būtu jāuztic Komisijai.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

¹⁶ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 (2018. gada 19. decembris) par datu verificāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 334, 31.12.2018., 94. lpp.).

- (44) Lai atzītajiem OIM deklarētājiem dotu lielāku elastību OIM saistību izpildē un ļautu tiem gūt labumu no ES ETS kvotu cenu svārstībām, OIM sertifikātu derīguma termiņam vajadzētu būt diviem gadiem no iegādes dienas. Atzītajam OIM deklarētājam vajadzētu būt iespējai pārdot atpakaļ daļu no iegādātajiem pārpalikušajiem sertifikātiem. Atzītajam OIM deklarētājam gada laikā būtu jāuzkrāj nodošanas brīdī nepieciešamais sertifikātu daudzums, un katra ceturkšņa beigās būtu jānosaka attiecīgie limiti.
- (45) Elektroenerģijai kā produktam piemītošās fizikālās īpašības, jo īpaši tas, ka ir neiespējami izsekot faktiskajai elektronu plūsmai, nozīmē, ka šajā gadījumā OIM jāveido nedaudz citādi. Standarta pieeja būtu izmantot standartvērtības, un atzītajiem OIM deklarētājiem vajadzētu būt iespējai pieprasīt, lai OIM saistības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz faktiskajām emisijām. Elektroenerģijas tirdzniecība atšķiras no citu preču tirdzniecības, jo īpaši tāpēc, ka to tirgo, izmantojot starpsavienotus elektrotīklus, enerģijas biržas un specifiskus tirdzniecības veidus. Tirgu sasaiste ir pamatīgi regulēts elektroenerģijas tirdzniecības veids, kas ļauj agregēt solījumus un piedāvājumus visā Savienībā.

- (46) Lai izvairītos no apiešanas riska un būtu iespējams labāk izsekot faktiskajām CO₂ emisijām no elektroenerģijas importa un izmantošanas precēs, faktisko emisiju aprēķināšana būtu pieļaujama tikai ar vairākiem stingriem nosacījumiem. Konkrētāk, būtu jāpierāda, ka piešķirtā starpsavienojuma jauda ir stingri nominēta un ka pastāv tiešas līgumiskas attiecības starp atjaunīgās elektroenerģijas pircēju un ražotāju vai starp tādas elektroenerģijas pircēju un ražotāju, kuras emisijas ir mazākas par standartvērtību.
- (47) Enerģētikas kopienas dibināšanas līguma Līgumslēdzējas puses ¹⁷ vai asociācijas nolīgumu – tostarp padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu nolīgumu – Puses ir apņēmušās īstenot dekarbonizācijas procesus, kuru rezultātā vai nu tās ieviestu ES ETS līdzīgus vai līdzvērtīgus oglekļa cenas noteikšanas mehānismus, vai iesaistītos ES ETS.
- (48) Trešo valstu integrācija Savienības elektroenerģijas tirgū ir svarīgs stimuls, kas rosina šīs valstis straujāk pārkārtoties uz energosistēmām ar lielu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru. Elektroenerģijas tirgu sasaiste, ko paredz Komisijas Regula (ES) 2015/1222 ¹⁸, dod trešām valstīm iespēju elektroenerģijas tirgū labāk integrēt atjaunīgo elektroenerģiju, efektīvi apmainīties ar šādu elektroenerģiju plašākā teritorijā, sabalansējot piedāvājumu un pieprasījumu ar lielāko Savienības tirgu, un samazināt savas elektroenerģijas ražošanas oglekļietilpīgumu. Trešo valstu integrēšana Savienības elektroenerģijas tirgū arī veicina gan šo valstu, gan kaimiņu dalībvalstu elektroapgādes drošību.

¹⁷ Padomes Lēmums 2006/500/EK (2006. gada 29. maijs), lai Eiropas Kopiena noslēgtu Enerģētikas kopienas līgumu (OV L 198, 20.7.2006., 15. lpp.).

¹⁸ Komisijas Regula (ES) 2015/1222 (2015. gada 24. jūlijs), ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (OV L 197, 25.7.2015., 24. lpp.).

- (49) Brīdī, kad trešās valstis, pateicoties tirgu sasaistei, būs cieši integrētas Savienības elektroenerģijas tirgū, vajadzētu rast tehnisku risinājumu, lai nodrošinātu, ka OIM tiek piemērots arī elektroenerģijai, kas no šādām valstīm tiek eksportēta uz Savienības muitas teritoriju. Ja tehniskus risinājumus atrast nav iespējams, trešām valstīm, kuru tirgus ir sasaistīts ar Savienības tirgu, vajadzētu uz laiku, proti, ne ilgāk kā līdz 2030. gadam, ar vairākiem nosacījumiem piešķirt atbrīvojumu no OIM attiecībā tikai uz elektroenerģijas eksportu. Tomēr šīm trešām valstīm būtu jāizstrādā ceļvedis un jāapņemas īstenot oglekļa cenu noteikšanas mehānismu, kas paredz līdzvērtīgu cenu kā ES ETS, un jāapņemas līdz 2050. gadam panākt oglekļneitralitāti, kā arī pielāgoties Savienības tiesību aktiem tādās jomās kā vide, klimats, konkurence un enerģētika. Šim atbrīvojumam vajadzētu būt atceļamam jebkurā brīdī, ja ir pamats uzskatīt, ka attiecīgā valsts nepilda savas saistības vai līdz 2030. gadam nav ieviesusi ES ETS līdzvērtīgu ETS.
- (50) No 2023. līdz 2025. gadam vajadzētu būt pārejas periodam. Lai atvieglotu sekmīgu mehānisma ieviešanu un samazinātu traucējošu ietekmi uz tirdzniecību, šajā periodā piemēro OIM bez finanšu korekcijām. Importētājiem būtu reizi ceturksnī jāziņo par iegultajām emisijām kalendārā gada attiecīgajā ceturksnī importētajās precēs, norādot tiešās un netiešās emisijas, kā arī jebkādu ārvalstīs faktiski samaksāto oglekļa cenu.
- (51) Lai atvieglotu un nodrošinātu OIM pienācīgu darbību, Komisijai būtu jāpalīdz par konkrētu šajā regulā noteikto uzdevumu piemērošanu atbildīgajām kompetentajām iestādēm veikt savus pienākumus.

- (51.a) Būtu jāuzrauga un jānovērs šīs regulas apiešanas prakse, tostarp gadījumos, kad ekonomikas dalībnieki varētu veikt savu preču nelielu pārveidošanu, nemainot to būtiskās īpašības, vai mākslīgi sadalīt sūtījumus, lai izvairītos no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem. Būtu jāpārskata arī situācijas, kad preces tiek nosūtītas uz valsti vai reģionu pirms to importēšanas ES tirgū nolūkā izvairīties no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem vai kad valstis eksportē uz Savienību savus produktus, kas rada mazāk SEG emisiju, un patur citiem tirgiem produktus, kas rada vairāk SEG emisiju.
- (52) Komisijai būtu līdz 2026. gada 1. janvārim jāizvērtē šīs regulas piemērošana un par to jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei. Izvērtēšanas gaitā Komisijai būtu jāvāc informācija, kas vajadzīga, lai paplašinātu šīs regulas darbības jomu, attiecinot to arī uz netiešajām emisijām, cik vien iespējams drīz, un uz citām precēm un pakalpojumiem, kas var būt pakļauti oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Komisijai būtu ziņojumā jāiekļauj arī novērtējums par mehānisma ietekmi uz oglekļa emisiju pārvirzi, tostarp saistībā ar eksportu, un par ekonomisko, sociālo un teritoriālo ietekmi visā Savienībā, kā arī ietekmi uz konkurētspēju iekšējā tirgū, ņemot vērā to tālāko reģionu un salu valstu īpatnības un ierobežojumus, kuri ir daļa no Savienības muitas teritorijas. Attiecībā uz netiešajām emisijām izvērtēšanā būtu jāņem vērā ES ražotāju pakļautība oglekļa izmaksām, kas iekļautas elektroenerģijas cenās.
- (52.a) Komisijai būtu līdz 2029. gada 1. janvārim un pēc tam ik pēc diviem gadiem jāsniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums par šīs regulas piemērošanu. Šajos ziņojumos būtu jāiekļauj mehānisma ietekmes novērtējums.

- (53) Ņemot vērā iepriekš minēto, būtu jāturpina dialogs ar trešām valstīm un jārod iespējas sadarbībai un risinājumiem, uz kuru pamata varētu izdarīt konkrētu izvēli attiecībā uz pasākuma veidolu tā īstenošanas gaitā, jo īpaši pārejas periodā.
- (54) Komisijai būtu jācenšas līdzsvaroti un ES starptautiskajām saistībām atbilstoši sadarboties ar trešām valstīm, kuru tirdzniecību ar ES skar šī regula, lai noskaidrotu, kādas ir iespējas dialogam un sadarbībai saistībā ar šajā regulā un saistītajos īstenošanas aktos izklāstīto konkrētu mehānisma elementu īstenošanu. Tāpat tai būtu jāmeklē iespējas noslēgt vienošanās, lai tiktu ņemts vērā to oglekļa cenas noteikšanas mehānisms. Šajā nolūkā ES būtu jāsniedz tehniskā palīdzība jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm.
- (54.a) OIM izveidei ir nepieciešams attīstīt divpusēju, daudzpusēju un starptautisku sadarbību ar trešām valstīm, tostarp, paralēli izveidojot to valstu aliansi, kam ir oglekļa cenas noteikšanas instrumenti vai citi salīdzināmi instrumenti ("klimata klubs"), nolūkā veicināt vērienīgu klimata politiku īstenošanu visās valstīs un pavērt ceļu oglekļa cenas noteikšanai globālā līmenī.
- (55) Tā kā OIM mērķis ir veicināt tīrākus ražošanas procesus, ES ir apņēmusies zaļā kursa ārējās dimensijas ietvaros un atbilstoši starptautiskajām saistībām saskaņā ar Parīzes nolīgumu sadarboties ar un sniegt atbalstu valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem, lai panāktu to ražošanas nozaru dekarbonizāciju. Savienībai būtu jāatbalsta šīs valstis, jo īpaši vismazāk attīstītās valstis (VAV), kā tās identificējusi ANO, sniedzot vajadzīgo tehnisko palīdzību, lai palīdzētu nodrošināt to pielāgošanos jaunajām saistībām, kas noteiktas ar šo regulu.

- (56) Šis regulas noteikumi neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2016/679¹⁹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu 2018/1725²⁰.
- (58) Lai nepieļautu šīs regulas noteikumu apiešanu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz I pielikuma preču saraksta papildināšanu.
- (59) Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²¹. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

²¹ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

- (60) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ²².
- (61) Savienības finanšu intereses būtu jāaizsargā, visā izdevumu ciklā piemērojot samērīgus pasākumus, to vidū pārkāpumu novēršanu, konstatēšanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – vajadzības gadījumā – administratīvus un finansiālus sodus.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

I nodaļa

Priekšmets, piemērošanas joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido oglekļa ievēkorekcijas mehānismu ("OIM"), kas nolūkā novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku ir piemērojams I pielikumā uzskaitītajās precēs iegultajām siltumnīcefekta gāzu emisijām brīdī, kad šīs preces tiek importētas Savienības muitas teritorijā.
2. OIM papildina Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu, kas izveidota ar Direktīvu 2003/87/EK, proti, ar to tiek piemēroti līdzvērtīgi noteikumi šīs regulas 2. pantā uzskaitīto preču importam Savienības muitas teritorijā.
3. Šis mehānisms pakāpeniski kļūs par alternatīvu mehānismiem, kas izveidoti saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK nolūkā novērst oglekļa emisiju pārvirzes risku, proti, bezmaksas kvotu iedalei saskaņā ar minētās direktīvas 10.a pantu.

2. pants
Darbības joma

1. Šo regulu piemēro I pielikumā uzskaitītajām precēm, kuru izcelsme ir trešā valstī, ja šīs preces vai šo preču pārstrādes produkti, uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 ²³ 256. pantā minētā ieviešanas pārstrādei procedūra, tiek importēti Savienības muitas teritorijā.
2. Šo regulu piemēro arī I pielikumā uzskaitītajām precēm, kuru izcelsme ir trešā valstī, ja šīs preces vai šo preču pārstrādes produkti, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētā ieviešanas pārstrādei procedūra, tiek ievesti uz mākslīgas salas, fiksētā vai peldošā iekārtā vai jebkurā citā struktūrā kādas Savienības muitas teritorijai piegulošas dalībvalsts kontinentālajā šelfā vai ekskluzīvajā ekonomikas zonā. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredzēti sīki izstrādāti nosacījumi OIM piemērošanai šādām precēm, jo īpaši attiecībā uz jēdzieniem, kuri ir līdzvērtīgi tādiem jēdzieniem kā importēšana Savienības muitas teritorijā un laišanas brīvā apgrozībā, procedūrām, kas saistītas ar OIM deklarācijas iesniegšanu par šādām precēm, un kontrolēm, kas jāveic muitas dienestiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.

- 2.a Atkāpjoties no šā panta 1. un 2. punkta, šo regulu nepiemēro precēm, kas uzskaitītas I pielikumā un importētas Savienības muitas teritorijā un kuru patiesā vērtība nepārsniedz kopumā 150 EUR par sūtījumu.
3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir II pielikuma A iedaļā uzskaitītajās valstīs un teritorijās.
4. Importētas preces uzskata par tādām, kuru izcelsme ir trešās valstīs, saskaņā ar noteikumiem par nepreferenciālu izcelsmi, kas definēta Regulas (ES) Nr. 952/2013 59. pantā.
5. Valstis un teritorijas II pielikuma A iedaļā iekļauj, ja ir kumulatīvi izpildīti šādi nosacījumi:
- a) uz šo valsti vai teritoriju attiecas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK izveidotā ES ETS vai arī ir noslēgts nolīgums starp minēto trešo valsti vai teritoriju un Savienību, ar ko tiek pilnībā sasaistīta ES ETS un minētās trešās valsts vai teritorijas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma;
 - b) oglekļa cena, kas samaksāta preču izcelsmes valstī, ir faktiski iekasēta par šajās precēs iegultajām emisijām bez jebkādas tādas atlaides, kas pārsniedz to, kāda tiek piemērota arī ES ETS.

6. (svītrots)

7. Ja trešā valstī vai teritorijā ir elektroenerģijas tirgus, kas, pateicoties tirgu sasaistei, ir integrēts Savienības elektroenerģijas iekšējā tirgū, un nav tehniska risinājuma, kā piemērot OIM elektroenerģijas importam Savienībā no šādas trešās valsts vai teritorijas, šādu elektroenerģijas importu no valsts vai teritorijas atbrīvo no OIM piemērošanas, ja Komisija ir novērtējusi, ka visi šie nosacījumi ir izpildīti saskaņā ar 8. punktu:

- a) trešā valsts vai teritorija ir noslēgusi nolīgumu ar Savienību, kurā ir izklāstīts pienākums elektroenerģijas nozarē piemērot Savienības tiesību aktus, tostakt tiesību aktus par atjaunīgo energoresursu attīstīšanu, kā arī citus noteikumus enerģētikas, vides un konkurences jomā;
- b) ar šīs trešās valsts vai teritorijas tiesību aktiem tiek īstenoti Savienības elektroenerģijas tirgum veltīto tiesību aktu galvenie noteikumi, tostakt par atjaunīgo energoresursu attīstīšanu un elektroenerģijas tirgu sasaisti;
- c) trešā valsts vai teritorija ir iesniegusi Komisijai ceļvedi, kurā norādīts, kādos termiņos tā pieņems pasākumus, ar ko īsteno d) un e) punktā norādītos nosacījumus;
- d) trešā valsts vai teritorija ir apņēmusies līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un attiecīgi ir oficiāli formulējumi un attiecīgā gadījumā iesniegusi ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām ilgtermiņa (gadsimta vidus) attīstības stratēģiju, kā panākt zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni, kura ir salāgota ar šo mērķi, un ir iestrādājusi šīs saistības savos tiesību aktos;

- e) trešā valsts vai teritorija, īstenojuma c) apakšpunktā minēto ceļvedi, ir pierādījusi, ka ir panākts būtisks progress virzībā uz tiesību aktu salāgošanu ar Savienības tiesību aktiem klimatrīcības jomā, pamatojoties uz minēto ceļvedi, tostarp attiecībā uz oglekļa cenu noteikšanu Savienībai līdzvērtīgā līmenī vismaz tiktāl, ciktāl tas skar elektroenerģijas ražošanu. Tāda elektroenerģijas sektora emisiju tirdzniecības sistēma, kur cena ir līdzvērtīga ES ETS cenai, ir pilnībā jāievieš līdz 2030. gada 1. janvārim;
 - f) trešā valsts vai teritorija ir ieviesusi efektīvu sistēmu, lai nepieļautu elektroenerģijas netiešu importu Savienībā no citām trešām valstīm, kas neatbilst a) līdz e) apakšpunktā noteiktajām prasībām.
8. Trešo valsti vai teritoriju, kas atbilst 7. punkta a) līdz f) apakšpunkta nosacījumiem, iekļauj II pielikuma B iedaļā, un tā iesniedz divus ziņojumus par 7. punkta a) līdz f) apakšpunkta nosacījumu izpildi — vienu līdz 2025. gada 1. jūlijam un otru līdz 2029. gada 1. jūlijam. Līdz attiecīgi 2025. gada 31. decembrim un 2029. gada 31. decembrim Komisija, balstīdamās uz 7. punkta c) apakšpunktā minēto ceļvedi un no trešās valsts vai teritorijas saņemtajiem ziņojumiem, novērtē, vai trešā valsts vai teritorija joprojām ievēro 7. punktā izklāstītos nosacījumus.
9. II pielikuma B iedaļā iekļauto trešo valsti vai teritoriju izslēdz no saraksta:
- a) ja Komisijai ir pamats uzskatīt, ka valsts vai teritorija nav pietiekami progresējusi kādas no 7. punkta a) līdz f) apakšpunkta prasības izpildē, vai ja valsts vai teritorija ir rīkojusies tā, ka tas nav saderīgi ar Savienības klimata un vides tiesību aktos noteiktajiem mērķiem;

- b) ja trešā valsts vai teritorija ir veikusi pasākumus, kas ir pretrunā tās dekarbonizācijas mērķiem, piemēram, sniegusi publisko atbalstu tādu jaunu ražošanas jaudu uzstādīšanai, kas rada vairāk nekā 550 gramus fosilas degvielas izcelsmes CO₂ uz elektroenerģijas kilovatstundu.
10. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai papildinātu šo regulu, izklāstot prasības un procedūras attiecībā uz valstīm, kas izslēgtas no II pielikuma B iedaļas, lai nodrošinātu, ka šī regula tiek piemērota to teritorijai attiecībā uz elektroenerģiju. Ja šādos gadījumos tirgu sasaiste joprojām nav saderīga ar šīs regulas piemērošanu, Komisija var nolemt izslēgt šīs trešās valstis vai teritorijas no sasaistes ar Savienības tirgu un pieprasīt eksplicītu jaudas piešķiršanu uz robežas starp Savienību un trešo valsti, lai būtu iespējams piemērot OIM.
11. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai grozītu II pielikuma A vai B iedaļā izklāstītos sarakstus ar trešām valstīm vai teritorijām, vai nu pievienojot vai svītrojot trešo valsti vai teritoriju, atkarībā no tā, vai attiecībā uz minēto trešo valsti vai teritoriju ir izpildīti 5., 7. vai 9. punktā izklāstītie nosacījumi.
12. Savienība var noslēgt nolīgumus ar trešām valstīm, lai 9. panta piemērošanā būtu iespējams ņemt vērā oglekļa cenu noteikšanas mehānismus šādās valstīs.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "preces" ir I pielikumā uzskaitītās preces;
- 2) "siltumnīcefekta gāzes" ir siltumnīcefekta gāzes, kas I pielikumā norādītas pie katras minētajā pielikumā uzskaitītās preces;
- 3) "emisijas" ir siltumnīcefekta gāzu izplūde atmosfērā no preču ražošanas;
- 4) "imports" ir laišana brīvā apgrozībā, kas paredzēta Regulas (ES) Nr. 952/2013 201. pantā;
- 5) "ES ETS" ir siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma Savienībā attiecībā uz Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītajām darbībām (izņemot aviācijas darbības);
- 5.a) "muitas teritorija" ir teritorija, kā definēts Regulas (ES) 952/2013 4. pantā;
- 6) "trešā valsts" ir valsts vai teritorija ārpus Savienības muitas teritorijas;
- 7) "kontinentālais šelfs" ir ANO Jūras tiesību konvencijā definētais kontinentālais šelfs;
- 8) "ekskluzīvā ekonomikas zona" ir ekskluzīvā ekonomikas zona, kas definēta ANO Jūras tiesību konvencijā, un kuru dalībvalsts saskaņā ar minēto konvenciju ir deklarējusi par savu ekskluzīvo ekonomikas zonu;

- 8.a) "patiesā vērtība" ir patiesā vērtība attiecībā uz komerciālām precēm, kā definēts Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 1. panta 48. punktā;
- 9) "tirgu sasaiste" ir pārvades jaudas piešķiršana, izmantojot Savienības sistēmu, kas vienlaicīgi savieto uzdevumus un piešķir starpzonu jaudas, kā izklāstīts Komisijas Regulā (ES) 2015/1222;
- 10) "eksplicīta jaudas piešķiršana" ir pārrobežu pārvades jaudas piešķiršana atsevišķi no elektroenerģijas tirdzniecības;
- 11) "kompetentā iestāde" ir iestāde, ko katra dalībvalsts izraudzījusies saskaņā ar šīs regulas 11. pantu;
- 12) "muitas dienesti" ir dalībvalstu muitas administrācijas saskaņā ar definīciju Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 1. punktā;
- 13) "importētājs" ir vai nu persona, kura iesniedz muitas deklarāciju preču laišanai brīvā apgrozībā savā vārdā un savā uzdevumā, vai, ja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu muitas deklarāciju iesniedz netiešs pārstāvis muitā, persona, kuras uzdevumā šāda deklarācija tiek iesniegta;
- 13.a) "muitas deklarētājs" ir deklarētājs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 15. punktā, kas iesniedz muitas deklarāciju preču laišanai brīvā apgrozībā savā vārdā, vai persona, kuras vārdā šāda deklarācija tiek iesniegta;
- 13.b) "atzītais OIM deklarētājs" ir persona, ko kompetentā iestāde atzinusi saskaņā ar 17. pantu;

- 14) "persona" ir fiziska persona, juridiska persona un jebkura personu apvienība, kam nav juridiskas personas statusa, bet kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir tiesīga veikt juridiskas darbības;
- 14.a) "persona, kas ir iedibināta dalībvalstī" ir:
- a) fiziskas personas gadījumā – ikviena persona, kuras dzīvesvieta ir dalībvalstī;
 - b) juridiskas personas vai personu apvienības gadījumā – ikviena persona, kurai dalībvalstī ir tās juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīga darījumdarbības vieta;
- 14.b) "Uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas numurs" (*EORI* numurs) ir numurs, kuru muitas dienests piešķir tās reģistrācijas laikā, ko muitas vajadzībām veic saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 9. pantu;
- 15) "tiešās emisijas" ir emisijas, kuras rodas preču ražošanas procesos, tostarp emisijas no ražošanas procesā izmantotā siltuma un aukstuma, neatkarīgi no siltuma un aukstuma ražošanas vietas, un ieskaitot elektroenerģiju, kas saražota preču ražošanas iekārtas robežās;
- 16) "iegultās emisijas" ir tiešās emisijas, kas rodas preču ražošanas laikā un aprēķinātas, izmantojot III pielikumā izklāstītās metodes;
- 17) "tonna CO₂e" ir viena metriskā tonna oglekļa dioksīda ("CO₂") vai jebkuras citas tādas siltumnīcefekta gāzes daudzums, kura ir uzskaitīta I pielikumā un kurai ir līdzvērtīgs globālās sasilšanas potenciāls;

- 18) "OIM sertifikāts" ir sertifikāts elektroniskā formātā, kas atbilst vienai tonnai precēs iegulto emisiju;
- 19) "nodošana" ir OIM sertifikātu nodošana par deklarētajām iegultajām emisijām importētajās precēs;
- 20) "ražošanas procesi" ir ķīmiskie un fizikālie procesi, ko veic, lai iekārtā saražotu preces;
- 21) "standartvērtība" ir vērtība, ko aprēķina vai atvedina no sekundārajiem datiem un kas atspoguļo precēs iegultās emisijas;
- 22) "faktiskās emisijas" ir emisijas, kas aprēķinātas, pamatojoties uz primārajiem datiem par preču ražošanas procesiem;
- 23) "oglekļa cena" ir naudas summa, kas samaksāta trešā valstī kā nodoklis vai par emisijas kvotām siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros un kas aprēķināta par šāda pasākuma aptvertajām siltumnīcefekta gāzēm, kuras rodas preču ražošanas laikā;
- 24) "iekārta" ir stacionāra tehniska vienība, kurā notiek ražošanas process;
- 25) "operators" ir jebkura persona, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu trešā valstī;

- 26) "valsts akreditācijas struktūra" ir valsts akreditācijas struktūra, ko dalībvalsts izraudzījies saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 765/2008 4. panta 1. punktu;
- 27) "ES ETS kvota" ir Direktīvas 2003/87/EK 3. panta a) punktā minētā kvota attiecībā uz minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītajām darbībām (izņemot aviācijas darbības);
- 28) "netiešās emisijas" ir emisijas, kas rodas preču ražošanas procesos patērētās elektroenerģijas ražošanā, izņemot elektroenerģiju, kas saražota preču ražošanas iekārtas robežās.

II nodaļa

Atzīto OIM deklarētāju pienākumi un tiesības

4. pants

Preču imports

Savienības muitas teritorijā preces importē tikai atzītais OIM deklarētājs.

5. pants

Atzīšanas pieteikums

1. Ikviens importētājs, kas ir iedibināts dalībvalstī, pirms preču importēšanas Savienības muitas teritorijā iesniedz pieteikumu atzītā OIM deklarētāja statusa iegūšanai. Ja šāds importētājs izmanto netiešu pārstāvību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu un ja netiešais pārstāvis muitā piekrīt rīkoties kā atzītais OIM deklarētājs, pieteikumu iesniedz šāds netiešais pārstāvis muitā.
- 1.a Ja importētājs nav iedibināts dalībvalstī, 1. punktā minēto pieteikumu iesniedz netiešais pārstāvis muitā.
- 1.b Šādu pieteikumu iesniedz, izmantojot centrālo reģistru, kas izveidots saskaņā ar 14. pantu.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, ja elektroenerģijas importam nepieciešamā pārvades jauda tiek piešķirta, izmantojot eksplicīto jaudas piešķiršanu, tad personu, kurai importa vajadzībām šī jauda piešķirta un kura importa vajadzībām šo jaudu nominē, šīs regulas nolūkā uzskata par atzīto OIM deklarētāju tajā dalībvalstī, kurā persona deklarē elektroenerģijas importu. Importu mēra uz katras robežas laika periodā, kas nepārsniedz vienu stundu, un tās pašas stundas laikā nav iespējams atskaitīt ne eksportu, ne tranzītu.

3. Atzīšanas pieteikumā iekļauj šādu informāciju par pieteikuma iesniedzēju:
- a) vārds/nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
 - b) *EORI* numurs;
 - c) galvenā Savienībā veiktā saimnieciskā darbība;
 - d) tās dalībvalsts nodokļu iestādes apliecinājums, kurā pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts, ka uz pieteikuma iesniedzēju neattiecas neizpildīts valsts nodokļu parādu atgūšanas rīkojums;
 - e) apliecinājums ar godavārdu, ka pēdējo piecu gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas gada pieteikuma iesniedzējs nav bijis iesaistīts nekādos smagos vai atkārtotos muitas tiesību aktu, nodokļu noteikumu vai tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu pārkāpumos, t. sk. nav izdarījis smagus noziedzīgu nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;
 - f) informācija, kas nepieciešama, lai pierādītu pieteikuma iesniedzēja finansiālās iespējas un darbības spēju izpildīt savas saistības saskaņā ar šo regulu, un, ja kompetentā iestāde, pamatojoties uz riska novērtējumu, tā nolēmusi – apliecinoši dokumenti, kas apstiprina šo informāciju, piemēram, peļņas un zaudējumu pārskats un balance par līdz pat trim pēdējiem noslēgtajiem finanšu gadiem;

- g) aplēstā to preču monetārā vērtība un apjoms – norādot pa preču veidiem –, ko importē Savienības muitas teritorijā tajā kalendārajā gadā, kurā iesniegts pieteikums, un nākamajā kalendārajā gadā;
- h) attiecīgā gadījumā to personu vārdi/nosaukumi un kontaktinformācija, kuru vārdā pieteikuma iesniedzējs rīkojas.

- 4. Pieteikuma iesniedzējs var jebkurā brīdī pieteikumu atsaukt.
- 5. Atzītais OIM deklarētājs nekavējoties informē kompetento iestādi par visām izmaiņām saskaņā ar šā panta 3. punktu sniegtajā informācijā, kuras radušās pēc tam, kad, ievērojot 17. pantu, ir pieņemts lēmums, ar ko piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu, un kuras var ietekmēt minēto lēmumu vai saskaņā ar to piešķirtās atļaujas saturu.
- 6. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par pieteikuma standartformātu un procedūrām pieteikumu iesniegšanai, izmantojot centrālo reģistru, par procedūru un termiņiem, kas kompetentajai iestādei jāievēro, izskatot atzīšanas pieteikumus saskaņā ar 1. punktu, un par noteikumiem, kā kompetentā iestāde identificē atzītos OIM deklarētājus, kas vēlas importēt elektroenerģiju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

6. pants
OIM deklarācija

1. Līdz katra gada 31. maijam katrs atzītais OIM deklarētājs kompetentajai iestādei iesniedz OIM deklarāciju par iepriekšējo kalendāro gadu. Šādu OIM deklarāciju iesniedz, izmantojot centrālo reģistru, kas izveidots saskaņā ar 14. pantu.
2. OIM deklarācijā iekļauj šādus elementus:
 - a) katra veida preču kopējais daudzums, kas importēts iepriekšējā kalendārajā gadā, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteikts megavatstundās, bet attiecībā uz pārējām precēm – tonnās;
 - b) kopējās minētajās precēs iegultās emisijas, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteiktas tonnās CO₂e emisiju uz megavatstundu, bet attiecībā uz pārējām precēm tonnās CO₂e emisiju uz katra veida preču tonnu, un kas aprēķinātas saskaņā ar 7. pantu un verificētas saskaņā ar 8. pantu;
 - c) kopējām iegultajām emisijām, kuras minētas 2. punkta b) apakšpunktā, atbilstošais kopējais nododamo OIM sertifikātu skaits, kas ir attiecīgi samazināts, ja izcelsmes valstī ir samaksāta oglekļa cena saskaņā ar 9. pantu, un vajadzīgās korekcijas, lai atspoguļotu to, kādā mērā ES ETS kvotas tiek iedalītas bez maksas saskaņā ar 31. pantu.

3. Ja pārstrādes produkti, kas radušies Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētajā ievešanas pārstrādei procedūrā, tiek importēti, atzītais OIM deklarētājs OIM deklarācijā norāda emisijas, kas iegultas precēs, kurām piemērota ievešanas pārstrādei procedūra un kuras ir rezultējušās importētos pārstrādes produktos, pat tad, ja pārstrādes produkti nav uzskaitīti šīs regulas I pielikumā. Šo noteikumu piemēro arī tad, ja pārstrādes produkti, kas radušies ievešanas pārstrādei procedūrā, ir atpakaļievestas preces, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 205. pantā.
4. Ja I pielikumā uzskaitītās importētās preces ir pārstrādes produkti, kas radušies Regulas (ES) Nr. 952/2013 259. pantā minētajā izvešanas pārstrādei procedūrā, tad atzītais OIM deklarētājs OIM deklarācijā norāda tikai emisijas, kas rodas pārstrādes operācijā, kura notiek ārpus Savienības muitas teritorijas.
5. Ja importētās preces ir Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. pantā minētās atpakaļievestās preces, atzītais OIM deklarētājs OIM deklarācijā atsevišķi norāda "nulle" pie kopējām iegultajām emisijām, kas atbilst minētajām precēm.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par OIM deklarācijas standartformātu, tostarp detalizētu informāciju, kas paziņojama par katru iekārtu un izcelsmes valsti, un preču veidu un ar ko pamato 2. punktā minētos kopējos daudzumus, jo īpaši attiecībā uz iegultajām emisijām un samaksāto oglekļa cenu, un par minētās deklarācijas iesniegšanas procedūru, izmantojot centrālo reģistru, kā arī par kārtību, kādā saskaņā ar 22. panta 1. punktu nododami 2. punkta c) apakšpunktā minētie OIM sertifikāti, jo īpaši attiecībā uz procesu un to, kā atzītais OIM deklarētājs izvēlas nododamos sertifikātus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

7. pants

Iegulto emisiju aprēķināšana

1. Precēs iegultās emisijas aprēķina, izmantojot III pielikumā izklāstītās metodes.
2. Iegultās emisijas precēs, kas nav elektroenerģija, nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām un izmantojot III pielikuma 2. un 3. punktā izklāstītās metodes. Ja faktiskās emisijas nav iespējams pienācīgi noteikt, tad iegultās emisijas nosaka, vadoties pēc standartvērtībām un izmantojot III pielikuma 4.1. punktā izklāstītās metodes.
3. Importētajā elektroenerģijā iegultās emisijas nosaka, vadoties pēc standartvērtībām un izmantojot III pielikuma 4.2. punktā izklāstīto metodi, izņemot tad, ja atzītais OIM deklarētājs pamato, ka ir izpildīti III pielikuma 5. punktā uzskaitītie kritēriji, pēc kuriem iegultās emisijas nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām.

4. Atzītais OIM deklarētājs glabā informāciju, kas vajadzīga iegulto emisiju aprēķināšanai saskaņā ar IV pielikumā noteiktajām prasībām. Šī informācija ir pietiekami detalizēta, lai saskaņā ar 18. pantu akreditētie verificētāji varētu verificēt iegultās emisijas saskaņā ar 8. pantu un V pielikumu un lai kompetentā iestāde varētu izskatīt OIM deklarāciju saskaņā ar 19. panta 1. punktu.
5. Atzītais OIM deklarētājs glabā 4. punktā minēto informāciju, tostarp verificētāja ziņojumu, līdz ceturtā gada beigām pēc gada, kurā OIM deklarācija ir iesniegta vai bija jāiesniedz.
6. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par detalizētiem noteikumiem par III pielikumā izklāstīto aprēķina metožu elementiem, tostarp ražošanas procesu sistēmas robežu noteikšanu, emisijas faktoriem, iekārtai specifiskajām faktisko emisiju vērtībām un standartvērtībām un to attiecīgo piemērošanu atsevišķām precēm, kā arī par metodēm, ar kurām nodrošina tādu datu ticamību, uz kuru pamata nosaka standartvērtības, tostarp par datu detalizācijas pakāpi un verifikāciju, un tostarp par tādu preču sīkāku precizēšanu, kuras uzskatāmas par "vienkāršām precēm" un "kompleksām precēm" III panta 1. punkta nolūkā. Objektīvi pamatotos gadījumos minētajos aktos paredz, ka standartvērtības var pielāgot konkrētām teritorijām, reģioniem vai valstīm, lai ņemtu vērā specifiskus objektīvus faktorus, kuri ietekmē emisijas, piemēram, dominējošos enerģijas avotus vai industriālos procesus. Minēto īstenošanas aktu pamatā ir pašreizējie tiesību akti par Direktīvas 2003/87/EK aptverto iekārtu emisiju un darbības datu verifikāciju, jo īpaši Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067.
7. Šā panta 6. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. pants

Iegulto emisiju verifikācija

1. Atzītais OIM deklarētājs nodrošina, ka kopējās iegultās emisijas, kas deklarētas saskaņā ar 6. pantu iesniegtajā OIM deklarācijā, verificē saskaņā ar 18. pantu akreditēts verificētājs, pamatojoties uz V pielikumā izklāstītajiem verifikācijas principiem.
2. Ja emisijas ir iegultas precēs, kas saražotas saskaņā ar 10. pantu reģistrētās iekārtās trešā valstī, atzītais OIM deklarētājs var izvēlēties izmantot verificētu informāciju, kas tam darīta zināma saskaņā ar 10. panta 7. punktu, lai izpildītu 1. punktā minēto pienākumu.
3. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par 1. punktā minētajiem verifikācijas principiem attiecībā uz iespēju atbrīvot verificētāju no pienākuma apmeklēt iekārtu, kurā tiek ražotas attiecīgās preces, to robežsliekšņu definēšanu, pēc kuriem nosaka, vai nepatiesas ziņas vai neatbilstības ir būtiskas, un par nepieciešamajiem verifikācijas ziņojumu pamatojošiem dokumentiem, tostarp tā formātu. To darot, Komisija cenšas panākt saskaņotību ar procedūrām, kuras izklāstītas Komisijas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 2018/2067. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā 29. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

9. pants

Izcelsmes valstī samaksātā oglekļa cena

1. Atzītais OIM deklarētājs savā OIM deklarācijā var prasīt samazināt nododamo OIM sertifikātu skaitu, proti, ņemt vērā oglekļa cenu, kas par šīm deklarētajām iegultajām emisijām jau samaksāta izcelsmes valstī. Oglekļa cenu var ņemt vērā tikai tādā mērā, kādā tā ir faktiski samaksāta, ņemot vērā jebkādu atlaidi vai jebkādu cita veida kompensāciju, kas pieejama izcelsmes valstī un kas būtu izraisījusi minētās oglekļa cenas samazinājumu.
2. Atzītais OIM deklarētājs glabā dokumentus, kas vajadzīgi, lai pierādītu, ka par deklarētajām iegultajām emisijām bija jāmaksā oglekļa cena preču izcelsmes valstī, kas ir faktiski samaksāta, kā minēts 1. punktā. Atzītais OIM deklarētājs jo īpaši glabā pierādījumus par pieejamajām atlaidēm vai jebkāda cita veida kompensāciju, jo īpaši atsaucies uz attiecīgajiem minētās valsts tiesību aktiem. Šos dokumentus sertificē persona, kas ir neatkarīga no atzītā OIM deklarētāja un no izcelsmes valsts iestādēm. Atzītais OIM deklarētājs arī glabā pierādījumus par oglekļa cenas faktisko samaksu.
3. Atzītais OIM deklarētājs glabā 2. punktā minētos dokumentus līdz ceturtā gada beigām pēc gada, kurā OIM deklarācija ir iesniegta vai bija jāiesniedz.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par detalizētiem noteikumiem par gada vidējās oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta saskaņā ar 1. punktu, konvertēšanu atbilstošā nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājumā, tostarp ārvalstu valūtā faktiski samaksātās oglekļa cenas konvertēšanu euro pēc gada vidējā maiņas kursa, par nepieciešamajiem pierādījumiem par oglekļa cenas faktisko samaksu, 1. punktā minēto attiecīgo atlaižu vai cita veida kompensācijas piemēriem un par 2. punktā minētās neatkarīgās personas kvalifikāciju un nosacījumiem, lai pārliecinātos par neatkarību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

10. pants

Trešās valstīs esošu operatoru un iekārtu reģistrācija

1. Pēc trešā valstī esošas iekārtas operatora pieprasījuma Komisija 14. a pantā minētajā centrālajā datubāzē reģistrē informāciju par šo operatoru un par tā iekārtu.
2. Šā panta 1. punktā minētajā reģistrācijas pieprasījumā iekļauj šādu informāciju, kas pēc reģistrācijas iekļaujama centrālajā datubāzē:
 - a) operatora vārds vai nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
 - b) katras iekārtas atrašanās vieta, ieskaitot pilnu adresi un ģeogrāfiskās koordinātas (ģeogrāfiskais platums un garums ar 6 zīmēm aiz komata);
 - c) iekārtas galvenā saimnieciskā darbība.

3. Komisija paziņo operatoram par reģistrāciju centrālajā datubāzē. Reģistrācija ir derīga piecus gadus no dienas, kad par to ir paziņots operatoram.
4. Operators nekavējoties informē Komisiju par visām 2. punktā minētās informācijas izmaiņām, kas radušās pēc reģistrācijas, un Komisija atjaunina attiecīgo informāciju.
5. Operators:
 - a) nosaka iegultās emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar III pielikumā izklāstītajām metodēm, katram 1. punktā minētajā iekārtā saražotajam preču veidam;
 - b) nodrošina, ka a) apakšpunktā minētās iegultās emisijas verificē saskaņā ar 18. pantu akreditēts verificētājs, ievērojot V pielikumā izklāstītos verificācijas principus;
 - c) četrus gadus pēc verificācijas glabā verificācijas ziņojuma kopiju, kā arī informāciju, kas vajadzīga, lai aprēķinātu precēs iegultās emisijas saskaņā ar IV pielikumā noteiktajām prasībām.
6. Šā panta 5. punkta c) apakšpunktā minētā informācija ir pietiekami detalizēta, lai būtu iespējams verificēt iegultās emisijas saskaņā ar 8. pantu un V pielikumu un lai jebkura kompetentā iestāde varētu saskaņā ar 19. panta 1. punktu izskatīt OIM deklarāciju, ko iesniedzis atzīts OIM deklarētājs, kuram attiecīgā informācija tika izpausta saskaņā ar 7. punktu.

7. Operators var 5. punktā minēto informāciju par iegulto emisiju verifikāciju atklāt atzītam OIM deklarētājam. Atzītajam OIM deklarētājam ir tiesības izmantot šo atklāto informāciju, lai izpildītu 8. punktā minēto pienākumu.
8. Operators var jebkurā brīdī prasīt, lai reģistrāciju datubāzē atceļ. Komisija pēc šāda pieprasījuma un pēc tam, kad ir informētas valstu kompetentās iestādes, no centrālās datubāzes dzēš informāciju par minēto operatoru un par tā iekārtu, ar noteikumu, ka šāda informācija nav nepieciešama iesniegto OIM deklarāciju izskatīšanai. Komisija pēc tam, kad tā ir devusi operatoram iespēju tikt uzklaustītam un ir apspriedusies ar attiecīgajām valstu kompetentajām iestādēm, var arī dzēst informāciju, ja tā konstatē, ka informācija vairs nav precīza. Komisija informē dalībvalstu kompetentās iestādes par šādu dzēšanu.

III nodaļa

Kompetentās iestādes

11. pants

Kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās kompetento iestādi, kas pilda šajā regulā noteiktos pienākumus, un par to informē Komisiju.

Komisija dara pieejamu dalībvalstīm visu kompetento iestāžu sarakstu un minēto informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Kompetentās iestādes apmainās ar visu informāciju, kas ir būtiska vai relevanta to funkciju un pienākumu izpildei saskaņā ar šo regulu.

12. pants

Komisija

Papildus uzdevumiem, kurus Komisija īsteno saskaņā ar citiem šīs regulas noteikumiem, Komisija palīdz kompetentajām iestādēm veikt šajā regulā noteiktos pienākumus un koordinē to darbības, atbalstot paraugprakses apmaiņu un izdodot pamatnostādnes par paraugpraksi šajā jomā un veicinot pienācīgu informācijas apmaiņu un sadarbību starp kompetentajām iestādēm, kā arī starp kompetentajām iestādēm un Komisiju.

13. pants

Dienesta noslēpums un informācijas izpaušana

1. Uz visu informāciju, ko kompetentā iestāde vai Komisija ir ieguvusi, veicot savus pienākumus, un kas pēc savas būtības ir konfidenciāla vai ir sniegta konfidenciāli, attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu. Kompetentā iestāde vai Komisija to neizpauž bez informāciju sniegušās personas vai iestādes skaidras atļaujas vai pamatojoties uz noteikumiem, kas paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos.
2. Tomēr kompetentās iestādes un Komisija var apmainīties ar šādu informāciju ar citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm, muitas dienestiem, dienestiem, kas atbild par administratīvām sankcijām vai kriminālsodiem, Komisiju un Eiropas Prokuratūru, lai nodrošinātu, ka personas pilda pienākumus, kas tām paredzēti šajā regulā, un ka tiek piemēroti tiesību akti muitas jomā. Uz šādu kopīgotu informāciju pašu par sevi attiecas dienesta noslēpums, un to nedrīkst atklāt nevienai citai personai vai iestādei, izņemot, pamatojoties uz noteikumiem, kas paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos.

14. pants
Centrālais reģistrs

1. Komisija izveido atzīto OIM deklarētāju centrālo reģistru, kas ir standartizēta elektroniska datubāze, kurā ir dati par minēto atzīto OIM deklarētāju OIM sertifikātiem. Komisija minētajā reģistrā iekļauto informāciju automātiski un reāllaikā dara pieejamu dalībvalstu muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm.
2. Šā panta 1. punktā minētais reģistrs satur kontus ar informāciju par katru atzīto OIM deklarētāju, proti:
 - a) atzītā OIM deklarētāja vārds/nosaukums un kontaktinformācija;
 - b) atzītā OIM deklarētāja *EORI* numurs;
 - c) OIM konta numurs;
 - d) katra atzītā OIM deklarētāja OIM sertifikātu skaits, pārdošanas cena, iegādes datums, nodošanas datums vai atpirkšanas datums, vai anulēšanas datums.
3. Šā panta 2. punktā minētā reģistra informācija ir konfidenciāla.

14.a pants
Trešās valstīs esošu operatoru un iekārtu centrālā datubāze

Komisija izveido centrālo datubāzi, kas ir pieejama sabiedrībai un kurā ir iekļauti operatoru nosaukumi, adreses un kontaktinformācija, kā arī iekārtu atrašanās vieta trešās valstīs saskaņā ar 10. panta 2. punktu. Operators var izvēlēties nepubliskot savu nosaukumu, adresi un kontaktinformāciju.

15. pants

Neatkarīgs darījumu žurnāls

1. Komisija uztur neatkarīgu darījumu žurnālu, kurā reģistrē OIM sertifikātu iegādi, turēšanu, nodošanu, atpirkšanu un anulēšanu.
2. Komisija, pamatojoties uz risku, kontrolē neatkarīgajā darījumu žurnālā reģistrētos darījumus, lai nodrošinātu, ka OIM sertifikātu pirkšanā, turēšanā, nodošanā, atpirkšanā un anulēšanā nav notikuši nekādi pārkāpumi.
3. Ja saskaņā ar 2. punktu veiktajā kontrolē tiek atklāti pārkāpumi, Komisija informē attiecīgās dalībvalsts vai attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes, ka jāveic turpmāka izmeklēšana, lai novērstu konstatētos pārkāpumus.

16. pants

Konti centrālajā reģistrā

1. Komisija katram atzītajam OIM deklarētājam piešķir unikālu OIM konta numuru.
2. Katram atzītajam OIM deklarētājam piešķir piekļuvi savam centrālā reģistra kontam.
3. Komisija izveido kontu, tiklīdz ir piešķirta 17. panta 1. punktā minētā atzīšana, un par to paziņo atzītajam OIM deklarētājam.
4. Ja atzītais OIM deklarētājs ir pārtraucis saimniecisko darbību vai tā atzīšana ir atsaukta, Komisija šī atzītā OIM deklarētāja kontu slēdz, ar noteikumu, ka atzītais OIM deklarētājs ir izpildījis visus pienākumus, kas tam noteikti šajā regulā.

17. pants

Atzīšana

0. Ja pieteikums par atzītā OIM deklarētāja statusa iegūšanu ir iesniegts saskaņā ar 5. panta 1. punktu, tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts, piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu, ja ir izpildīti 1. punktā izklāstītie kritēriji. Atzītā OIM deklarētāja statusu atzīst visās dalībvalstīs.
1. Atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanas kritēriji ir šādi:
 - a) pēdējo piecu gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas gada pieteikuma iesniedzējs nav bijis iesaistīts nekādos smagos vai atkārtotos muitas tiesību aktu, nodokļu noteikumu, tirgus ļaunprātīgas izmantošanas noteikumu vai OIM noteikumu pārkāpumos, un – jo īpaši – tas nav izdarījis smagus noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar tā saimniecisko darbību;
 - b) pieteikuma iesniedzējs pierāda savas finansiālās iespējas un darbības spēju izpildīt savus pienākumus saskaņā ar šo regulu;
 - c) pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts dalībvalstī; un
 - d) pieteikuma iesniedzējam ir piešķirts *EORI* numurs saskaņā ar Regulas (ES) 952/2013 9. pantu.
2. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka 1. punktā uzskaitītie nosacījumi nav izpildīti, vai ja pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis 5. panta 3. punktā uzskaitīto informāciju, atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanu atsaka. Šādā lēmumā norāda atteikuma iemeslus un iekļauj informāciju par pārsūdzības iespēju.
3. (svītrots)

4. Kompetentās iestādes lēmumu, ar ko piešķir atzītā OIM deklarētāja statusu, reģistrē centrālajā reģistrā, un tajā iekļauj šādu informāciju:
 - a) atzītā OIM deklarētāja vārds/nosaukums un adrese;
 - b) atzītā OIM deklarētāja *EORI* numurs;
 - c) OIM konta numurs, kas tam piešķirts saskaņā ar 16. panta 1. punktu.
5. (svītrots)
6. Lai izpildītu 1. punkta b) apakšpunktā izklāstītos kritērijus, kompetentā iestāde prasa sniegt garantiju, ja pieteikuma iesniedzējs nav bijis iedibināts divu pilnu finanšu gadu laikā pirms gada, kurā saskaņā ar 5. panta 1. punktu tika iesniegts pieteikums. Kompetentā iestāde šādas garantijas summu nosaka kā summu, kas aprēķināta atbilstoši to OIM sertifikātu vērtībai, kuri atzītajam OIM deklarētājam būtu jānodod saskaņā ar 22. pantu attiecībā uz to preču importu, par kurām ziņots saskaņā ar 5. panta 3. punkta g) apakšpunktu. Garantiju sniedz kā Savienībā darbojošās finanšu iestādes bankas garantiju, kas izmaksājama pēc pirmā pieprasījuma, vai kā cita veida garantiju, kas sniedz līdzvērtīgu drošību.
7. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka sniegtā garantija nenodrošina atzītā OIM deklarētāja OIM saistības vai nav vairs pietiekama, lai tās nodrošinātu, tā prasa atzītajam OIM deklarētājam pēc paša izvēles vai nu sniegt papildu garantiju, vai aizstāt sākotnējo garantiju ar jaunu.
8. Kompetentā iestāde garantiju atbrīvo uzreiz pēc 31. maija otrajā gadā, kurā atzītais OIM deklarētājs ir nodevis OIM sertifikātus saskaņā ar 22. pantu.

9. Kompetentā iestāde atsauc atzītā OIM deklarētāja statusu, ja atzītais OIM deklarētājs to pieprasa. Kompetentā iestāde atzītā OIM deklarētāja statusu atsauc arī tad, ja atzītais OIM deklarētājs vairs neatbilst šā panta 1. vai 7. punktā noteiktajiem kritērijiem vai ir bijis iesaistīts 22. panta 1. punktā minētā pienākuma – t. i., pienākuma nodot OIM sertifikātus, – smagā vai atkārtotā pārkāpumā vai 22. panta 2. punktā minētā pienākuma – t. i., pienākuma katra ceturkšņa beigās nodrošināt pietiekamu OIM sertifikātu skaitu tā kontā centrālajā reģistrā, – smagā vai atkārtotā pārkāpumā. Pirms atzītā OIM deklarētāja statusa atsaukšanas kompetentā iestāde atzītajam OIM deklarētājam dod iespēju tikt uzklautam. Jebkurā lēmumā par atsaukšanu iekļauj pamatojumu, kā arī informāciju par pārsūdzības tiesībām.
10. Kompetentā iestāde centrālajā reģistrā reģistrē informāciju par pieteikuma iesniedzējiem, kuru pieteikums atzītā OIM deklarētāja statusa piešķiršanai ir noraidīts saskaņā ar šā panta 2. punktu, un par personām, kuru atzītā OIM deklarētāja statuss ir atsaukts saskaņā ar šā panta 9. punktu.
11. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem sīki izstrādātus noteikumus, kas paredzēti, lai piemērotu 1. punktā minēto kritēriju, tostarp 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto kritēriju par neiesaistīšanos nekādos smagos vai atkārtotos pārkāpumos, un lai piemērotu 6.–8. punktā minēto garantiju, lai piemērotu 9. punktā minētos smaga vai atkārtota pārkāpuma kritērijus un attiecībā uz atzītā OIM deklarētāja statusa atsaukšanas sekām. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

18. pants

Verificētāju akreditācija

1. Jebkuru personu, kas saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 akreditēta attiecīgai darbību grupai, uzskata par akreditētu verificētāju saskaņā ar šo regulu. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu attiecīgās darbību grupas, nodrošinot akreditēta verificētāja kvalifikācijas, kas nepieciešama šajā regulā paredzēto verifikāciju veikšanai, saskaņošanu ar attiecīgo darbību grupu, kas uzskaitīta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 2018/2067 I pielikumā un norādīta akreditācijas sertifikātā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.
2. Papildus 1. punktam valsts akreditācijas struktūra pēc pieprasījuma var akreditēt Savienībā iedibinātu personu kā verificētāju saskaņā ar šo regulu, ja tā, pamatojoties uz iesniegto dokumentāciju, uzskata, ka šādai personai ir spēja piemērot V pielikumā minētos verifikācijas principus, lai izpildītu iegulto emisiju kontroles pienākumus, kas noteikti 8. un 10. pantā.
3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai šo regulu papildinātu ar precizējošiem nosacījumiem par 2. punktā minētās akreditācijas piešķiršanu, akreditēto verificētāju kontroli un pārraudzību, akreditācijas atsaukšanu un akreditācijas struktūru savstarpēju atzīšanu un profesionālizvērtēšanu.

19. pants

OIM deklarāciju izskatīšana

1. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, OIM deklarāciju var izskatīt laika periodā, kas noslēdzas ar ceturto gadu pēc gada, kurā deklarācija bija jāiesniedz. Izskatīšana var ietvert OIM deklarācijā sniegtās informācijas verificēšanu, pamatojoties uz informāciju, ko paziņojuši muitas dienesti saskaņā ar 25. panta 2. punktu, un citiem attiecīgiem pierādījumiem, un pamatojoties uz jebkādu revīziju, ko uzskata par nepieciešamu, tostarp atzītā OIM deklarētāja telpās.
- 1.a Neskarot 1. punktu, Komisija periodiski norāda konkrētus riska faktorus un punktus, kam kompetentajām iestādēm būtu jāpievērš uzmanība, pamatojoties uz risku analīzi saistībā ar OIM īstenošanu ES līmenī, ņemot vērā centrālajā reģistrā iekļauto informāciju, muitas dienestu paziņotos datus un citus attiecīgus informācijas avotus, tostarp 15. panta 2. punktā un 25. panta 3. punktā minētās kontroles un pārbaudes. Komisija arī veicina informācijas apmaiņu ar kompetentajām iestādēm par krāpnieciskām darbībām un sodu piemērošanu atzītajiem OIM deklarētājiem.
2. Ja atzītais OIM deklarētājs neiesniedz OIM deklarāciju saskaņā ar 6. pantu, Komisija ne vēlāk kā līdz 31. decembrim tajā gadā, kas seko gadam, kurā OIM deklarācija bija jāiesniedz, novērtē minētā atzītā OIM deklarētāja OIM saistības, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, un aprēķina kopējo nododamo OIM sertifikātu skaitu. Komisija šo informāciju paziņo dalībvalstij, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts.

3. Ja kompetentā iestāde ir konstatējusi, ka deklarētais nododamo OIM sertifikātu skaits ir nepareizs vai ka nav iesniegta OIM deklarācija saskaņā ar 6. pantu, tā nosaka OIM sertifikātu skaitu, kas atzītajam OIM deklarētājam jānodod. Kompetentā iestāde par noteikto skaitu paziņo atzītajam OIM deklarētājam un pieprasa, lai tas viena mēneša laikā nodod papildu OIM sertifikātus. Šādā lēmumā iekļauj pamatojumu, kā arī informāciju par pārsūdzības tiesībām.
4. (svītrots)
5. Ja kompetentā iestāde ir konstatējusi, ka nodoto OIM sertifikātu skaits pārsniedz nododamo sertifikātu skaitu, kompetentā iestāde nekavējoties informē Komisiju. Par daudz nodotos OIM sertifikātus atpērk saskaņā ar 23. pantā paredzētajām procedūrām.

IV nodaļa

OIM sertifikāti

20. pants

OIM sertifikātu pārdošana

0. Dalībvalstis pārdod OIM sertifikātus atzītajiem OIM deklarētājiem, kas ir iedibināti savā dalībvalstī. Šajā nolūkā OIM sertifikātus pārdod centrālā kopējā platformā, ko Komisija izveido pēc kopīgā iepirkuma procedūras starp Komisiju un dalībvalstīm un ko pārvalda Komisija. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai sīkāk noteiktu OIM sertifikātu pārdošanas un atpirkšanas grafiku, administrēšanu un citus aspektus, cenšoties panākt saskaņotību ar Komisijas Regulā (ES) Nr. 1031/2010 noteiktajām procedūrām.
1. OIM sertifikātus pārdod atzītajiem OIM deklarētājiem par cenu, kas aprēķināta saskaņā ar 21. pantu.
2. Komisija nodrošina, ka katram OIM sertifikātam tā izveidošanas brīdī tiek piešķirts unikāls identifikācijas numurs, un reģistrē unikālo vienības identifikācijas numuru un sertifikāta cenu un pārdošanas datumu centrālajā reģistrā tā atzītā OIM deklarētāja kontā, kurš to iegādājas.

21. pants
OIM sertifikātu cena

1. OIM sertifikātu cenu Komisija aprēķina kā kopējā izsoles platformā tirgto ES ETS kvotu vidējo noslēguma cenu katrā kalendārajā nedēļā saskaņā ar Komisijas Regulā (ES) Nr. 1031/2010 ²⁴ noteiktajām procedūrām. Kalendārajās nedēļās, kurās kopējā izsoles platformā nav ieplānotas izsoles, OIM sertifikātu cena ir ES ETS kvotu vidējā noslēguma cena pēdējā nedēļā, kurā izsoles kopējā izsoles platformā notika.
2. Minēto vidējo cenu Komisija publicē nākamās kalendārās nedēļas pirmajā darbdienā, un to piemēro no nākamās darbdienas līdz nākamās kalendārās nedēļas pirmajai darbdienai.
3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, kuros sīkāk nosaka metodiku, pēc kuras aprēķina OIM sertifikātu vidējo cenu, un cenas publicēšanas praktisko kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

²⁴ Komisijas Regula (ES) Nr. 1031/2010 (2010. gada 12. novembris) par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK (OV L 302, 18.11.2010., 1. lpp.).

22. pants

OIM sertifikātu nodošana

1. Atzītais OIM deklarētājs līdz katra gada 31. maijam Komisijai nodod OIM sertifikātus tādā skaitā, kas atbilst iegultajām emisijām, kuras par kalendāro gadu pirms nodošanas deklarētas saskaņā ar 6. panta 2. punkta c) apakšpunktu un verificētas saskaņā ar 8. pantu. Atzītais OIM deklarētājs šajā nolūkā nodrošina, ka prasītais OIM sertifikātu skaits ir pieejams tā kontā centrālajā reģistrā. Komisija minētos OIM sertifikātus anulē.
2. Atzītais OIM deklarētājs nodrošina, ka OIM sertifikātu skaits tā kontā centrālajā reģistrā katra ceturkšņa beigās atbilst vismaz 80 % no iegultajām emisijām, kuras noteiktas, izmantojot standartvērtības saskaņā ar III pielikumā izklāstītajām metodēm, visās precēs, ko tas importējis kopš kalendārā gada sākuma.
3. Ja Komisija konstatē, ka OIM sertifikātu skaits atzītā OIM deklarētāja kontā neatbilst 2. punktā noteiktajiem pienākumiem, tā ar centrālā reģistra starpniecību paziņo atzītajam OIM deklarētājam, ka tam viena mēneša laikā savā kontā ir jānodrošina pietiekams OIM sertifikātu skaits. Komisija arī informē tās dalībvalsts kompetento iestādi, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts.
4. (svītrots)

23. pants

OIM sertifikātu atpirkšana

1. Pārpalikušos OIM sertifikātus, kas deklarētāja kontā centrālajā reģistrā atlikuši pēc tam, kad sertifikāti ir nodoti saskaņā ar 22. pantu, tā dalībvalsts, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts, atpērk pēc atzītā OIM deklarētāja pieprasījuma. Minētajā nolūkā Komisija, izmantojot 20. pantā minēto kopējo centrālo platformu, iegādājas šādus sertifikātus tās dalībvalsts vārdā, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts. Atpirkšanas pieprasījumu iesniedz līdz katra tā gada 30. jūnijam, kurā OIM sertifikāti tika nodoti.
2. Šā panta 1. punktā minēto atpērkamo sertifikātu skaits nepārsniedz vienu trešo daļu no to OIM sertifikātu kopējā skaita, ko atzītais OIM deklarētājs iegādājies iepriekšējā kalendārajā gadā.
3. Katra OIM sertifikāta atpirkšanas cena ir cena, ko atzītais OIM deklarētājs par to samaksājis iegādes brīdī.

24. pants

OIM sertifikātu anulēšana

Līdz katra gada 30. jūnijam Komisija anulē visus OIM sertifikātus, kas iegādāti gadā pirms iepriekšējā kalendārā gada un kas ir palikuši atzītā OIM deklarētāja kontā centrālajā reģistrā. Minētos OIM sertifikātus anulē bez kompensācijas.

V nodaļa

Muitas dienesti

25. pants

Preču importam piemērojamie noteikumi

1. Muitas dienesti ļauj importēt preces tikai atzītajam OIM deklarētājam.
2. Muitas dienesti periodiski un automātiski, izmantojot uzraudzības mehānismu, kas izveidots, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 56. panta 5. punktu, paziņo Komisijai informāciju par importam deklarētajām precēm, kurā ietver atzītā OIM deklarētāja *EORI* numuru un OIM konta numuru, preču astoņu ciparu KN kodu, daudzumu, izcelsmes valsti, deklarācijas datumu un muitas procedūru.
 - 2.a Komisija 2. punktā minēto informāciju paziņo tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atzītais OIM deklarētājs ir iedibināts.
3. (svītrots)
4. Muitas dienesti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 12. panta 1. punktu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir piešķirts atzītā OIM deklarētāja statuss, var paziņot konfidenciālu informāciju, ko muitas dienesti ieguvuši, pildot savus pienākumus, vai kas muitas dienestiem ir sniegta konfidenciāli.
5. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka, kāda informācija, kādos termiņos un ar kādiem līdzekļiem ir jāpaziņo, ievērojot šā panta 2. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

VI nodaļa

Izpilde

26. pants

Sodi

1. Atzītajam OIM deklarētājam, kurš līdz katra gada 31. maijam nenodod OIM sertifikātus tādā skaitā, kas atbilst iepriekšējā gadā importētajās precēs iegultajām emisijām, ir jāmaksā sods. Šāds sods ir identisks Direktīvas 2003/87/EK 16. panta 3. punktā noteiktajam sodam par emisiju pārsniegšanu un tiek palielināts, ievērojot minētās direktīvas 16. panta 4. punktu, ir piemērojams preču importēšanas gadā, un to piemēro par katru OIM sertifikātu, kuru atzītais OIM deklarētājs nav nodevis.
2. Ja persona, kas nav atzītais OIM deklarētājs, ieved preces Savienības muitas teritorijā, neievērojot šajā regulā noteiktos pienākumus, šai personai ir jāmaksā sods. Šāds sods atkarībā no šādas neievērošanas ilguma, smaguma pakāpes un apmēra ir trīs līdz piecas reizes lielāks par 1. punktā minēto sodu un piemērojams preču ieviešanas gadā par katru OIM sertifikātu, ko minētā persona nav nodevusi.
3. Soda maksājums neatbrīvo atzīto OIM deklarētāju no pienākuma nodot nenodoto OIM sertifikātu skaitu, kas noteikts saskaņā ar 19. panta 3. punktu.

4. Ja kompetentā iestāde, cita starpā pamatojoties uz 19. pantā minēto OIM deklarāciju izskatīšanu, konstatē, ka atzītais OIM deklarētājs nav izpildījis pienākumu nodot OIM sertifikātus, kā norādīts 1. punktā, vai ka persona ir ievedusi preces Savienības muitas teritorijā, nenododot OIM sertifikātus saskaņā ar šo regulu, kā norādīts 2. punktā, kompetentā iestāde piemēro sodu, ievērojot attiecīgi 1. vai 2. punktu. Šajā nolūkā kompetentā iestāde atzītajam OIM deklarētājam vai, ja tiek piemērots 2. punkts, personai paziņo:
- a) ka kompetentā iestāde ir secinājusi, ka atzītais OIM deklarētājs vai persona nav izpildījusi pienākumu par konkrēto gadu nodot OIM sertifikātus;
 - b) secinājuma iemeslus;
 - c) atzītajam OIM deklarētājam vai personai uzliktā soda summu;
 - d) dienu, līdz kurai ir jāmaksā sods;
 - e) to, kā atzītajam OIM deklarētājam vai 2. punktā minētajai personai jāīkkojas, lai samaksātu sodu; un
 - f) par atzītā OIM deklarētāja vai personas tiesībām iesniegt pārsūdzību saskaņā ar valsts noteikumiem.
5. Ja sods noteiktajā termiņā nav samaksāts, kompetentā iestāde nodrošina minētās summas samaksu, izmantojot visus līdzekļus, kas tai ir pieejami saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

27. pants

Apiešana

1. Komisija, pamatojoties uz relevantiem un objektīviem datiem, rīkojas saskaņā ar šo pantu, lai novērstu šīs regulas apiešanas praksi.
2. Apiešanu definē kā tādu tirdzniecības modeļa maiņu attiecībā uz importētām precēm, kura izriet no prakses, procesa vai darba, kam nav cita pietiekama cēloņa vai ekonomiskā pamatojuma kā vien izvairīties no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem. Šāda prakse, process vai darbs ietver:
 - a) attiecīgo preču nelielu pārveidošanu nolūkā panākt, ka tās atbilst KN kodiem, kas nav uzskaitīti I pielikumā, ar noteikumu, ka šādas pārveidošanas rezultātā nemainās preču būtiskās īpašības; vai
 - b) sūtījumu mākslīgu sadalīšanu vairākos sūtījumos, kuru patiesā vērtība kopā nepārsniedz 150 EUR, lai izvairītos no šajā regulā noteiktajiem pienākumiem.
3. Komisija pastāvīgi seko līdzi visām būtiskām izmaiņām preču un nedaudz pārveidotu produktu tirdzniecības modelī Savienības līmenī.
4. Dalībvalsts vai jebkura puse, kuru skar 2. punktā aprakstītā apiešana vai kura gūst no tās labumu, var par situāciju paziņot Komisijai, jo īpaši, ja tā divu mēnešu laikā salīdzinājumā ar to pašu periodu iepriekšējā gadā saskaras ar I pielikumā uzskaitīto importēto preču apjoma ievērojamu samazinājumu un tādu nedaudz pārveidotu produktu importa apjoma pieaugumu, kuri nav uzskaitīti I pielikumā. Minētajā paziņojumā norāda tā pamatā esošos iemeslus, un tajā, ja iespējams, būtu jāiekļauj relevantie dati un statistika par 2. punktā minētajām precēm un produktiem.

5. Ja Komisijai, ņemot vērā relevantos datus, ziņojumus un statistiku, tostarp to, ko snieguši dalībvalstu muitas dienesti, ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka vienā vai vairākās dalībvalstīs saskaņā ar izveidotu modeli pastāv 2. punkta a) apakšpunktā minētie apstākļi, tā, lai novērstu apiešanu, ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 28. pantu, lai grozītu I pielikumu, pievienojot attiecīgos nedaudz pārveidotos produktus, kas minēti 2. punkta a) apakšpunktā.

VII nodaļa

Deleģēšanas īstenošana un komiteju procedūra

28. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 10. punktā, 2. panta 11. punktā, 18. panta 3. punktā, 20. panta 0. punktā un 27. panta 5. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no 2025. gada 1. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu, vēlākais, deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta vēl uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu, vēlākais, trīs mēnešus pirms katra šāda laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 10. punktā, 2. panta 11. punktā, 18. panta 3. punktā, 20. panta 0. punktā un 27. panta 5. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu.

4. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
5. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
6. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
7. Saskaņā ar 2. panta 10. punktu, 2. panta 11. punktu, 18. panta 3. punktu, 20. panta 0. punktu un 27. panta 5. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

29. pants

Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošana

1. Komisijai palīdz OIM komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VIII nodaļa

Ziņošana un pārskatīšana

30. pants

Komisijas veiktā pārskatīšana un ziņošana

1. Komisija vāc informāciju, kas vajadzīga, lai paplašinātu šīs regulas darbības jomu, attiecinot to arī uz netiešajām emisijām, cik vien iespējams drīz, un uz precēm nākamajos vērtības ķēdes posmos un precēm, kas nav uzskaitītas I pielikumā.
2. Pirms 2026. gada 1. janvāra Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumā jo īpaši pievēršas jautājumam par iegulto emisiju darbības jomas turpmāko paplašināšanu, attiecinot to arī uz netiešajām emisijām, precēm nākamajos vērtības ķēdes posmos un citām oglekļa emisiju pārvirzes riskam pakļautām precēm, kas nav preces, uz kurām jau attiecas šī regula. Ziņojumā arī novērtē progresu, kas panākts starptautiskajās diskusijās par klimatrīcību. Ziņojumā iekļauj novērtējumu par mehānisma ietekmi uz oglekļa emisiju pārvirzi, tostarp saistībā ar eksportu. Ziņojumā ietver novērtējumu par iespējām vēl vairāk paplašināt darbības jomu, attiecinot to arī uz transporta pakalpojumu iegultajām emisijām un pakalpojumiem, kas var būt pakļauti oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Ziņojumā iekļauj arī novērtējumu par pārvaldības sistēmu, tostarp administratīvajām izmaksām, par apiešanas praksi, šīs regulas 2. panta 2.a punkta piemērošanu un mehānisma ietekmi uz attiecīgajām nozarēm un pakārtotajām nozarēm, kurās preces izmanto kā izejresursus, uz starptautisko tirdzniecību, tostarp resursu pārvešanu, un uz vismazāk attīstītajām valstīm. Tajā ietver arī novērtējumu par iespēju izstrādāt iegulto emisiju aprēķināšanas metodes, pamatojoties uz vidiskās pēdas metodēm.

3. Šā panta 2. punktā minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu, jo īpaši nolūkā paplašināt šīs regulas darbības jomu, attiecinot to arī uz netiešajām emisijām, cik vien iespējams drīz, un uz precēm nākamajos vērtības ķēdes posmos, ņemot vērā arī progresu, kas panākts starptautiskajās diskusijās par klimatrīcību.
4. Pirms 2028. gada 1. janvāra un turpmāk ik pēc diviem gadiem Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumā iekļauj novērtējumu par mehānisma ietekmi uz oglekļa emisiju pārvirzi, tostarp saistībā ar eksportu, uz attiecīgajām nozarēm un attiecīgā gadījumā uz pakārtotajām nozarēm, kurās preces izmanto kā izejresursus, uz iekšējo tirgu, ekonomisko un teritoriālo ietekmi visā ES, inflāciju un preču cenām, starptautisko tirdzniecību, tostarp resursu pārvešanu, un uz vismazāk attīstītajām valstīm. Ziņojumā iekļauj arī novērtējumu par pārvaldības sistēmu un regulas darbības jomu. Ziņojumā iekļauj arī novērtējumu par apiešanas praksi, šīs regulas 2. panta 2.a punkta piemērošanu, izmeklēšanas rezultātiem un piemērotajiem sodiem. Ziņojumā iekļauj arī apkopotu informāciju par emisiju intensitāti pa izcelsmes valstīm attiecībā uz dažādajiem I pielikumā uzskaitītajiem produktiem. Minētajiem ziņojumiem attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

IX nodaļa

Koordinēšana ar bezmaksas kvotu iedali saskaņā ar ES ETS

31. pants

Bezmaksas kvotu iedale saskaņā ar ES ETS un pienākums nodot OIM sertifikātus

1. Saskaņā ar 22. pantu nododamo OIM sertifikātu daudzumu koriģē tā, lai atspoguļotu to ES ETS bezmaksas kvotu apjomu, kādu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu iedala iekārtām, kas Savienībā ražo I pielikumā uzskaitītās preces.
2. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar ko paredz detalizētus noteikumus par 1. punktā minētās korekcijas aprēķināšanu. Šādus detalizētus noteikumus izstrādā, atsaucoties uz principiem, ko ES ETS piemēro bezmaksas kvotu iedalei iekārtām, kuras Savienībā ražo I pielikumā uzskaitītās preces, ņemot vērā dažādās līmeņatzīmes, ko ES ETS izmanto bezmaksas iedalei, lai tās apvienotu atbilstīgās attiecīgo preču vērtībās, un ņemot vērā attiecīgos ielaides materiālus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 29. panta 2. punktā.

X nodaļa

Pārejas noteikumi

32. pants

Pārejas laiks

Pārejas laikā no 2023. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim importētāja pienākumi saskaņā ar šo regulu attiecas tikai uz 33.–35. pantā izklāstītajiem ziņošanas pienākumiem. Ja šāds importētājs ir iedibināts dalībvalstī un izmanto netiešu pārstāvību saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 18. pantu un ja netiešais pārstāvis muitā tam piekrīt, šādam netiešajam pārstāvim muitā piemēro ziņošanas pienākumus. Ja importētājs nav iedibināts dalībvalstī, ziņošanas pienākumus piemēro netiešajam pārstāvim muitā.

33. pants

Preču imports

1. (svītrots)
2. Muitas dienesti muitas deklarētāju informē par 35. pantā minēto ziņošanas pienākumu, vēlākais, brīdī, kad preces tiek laistas brīvā apgrozībā.
3. Muitas dienesti periodiski un automātiski, izmantojot uzraudzības mehānismu, kas izveidots, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 56. panta 5. punktu, paziņo Komisijai par importētajām precēm, tostarp pārstrādes produktiem, kas iegūti izvešanas pārstrādei procedūrā. Šāda informācija ietver muitas deklarētāja un importētāja *EORI* numuru, astoņu ciparu KN kodu, preču daudzumu, izcelsmes valsti un muitas deklarētāju, deklarācijas datumu un muitas procedūru.

4. Komisija 3. punktā minēto informāciju paziņo to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās muitas deklarētājs un attiecīgā gadījumā importētājs ir iedibināti.

34. pants

Ziņošanas pienākums attiecībā uz dažām muitas procedūrām

1. Ja importē pārstrādes produktus, kas iegūti Regulas (ES) Nr. 952/2013 256. pantā minētajā ievešanas pārstrādei procedūrā, 35. panta 1. punktā minētais ziņošanas pienākums ietver arī informāciju par precēm, kurām piemērota ievešanas pārstrādei procedūra un kuras ir rezultējušās importētos pārstrādes produktos, pat ja attiecīgie pārstrādes produkti nav uzskaitīti šīs regulas I pielikumā. Šo noteikumu piemēro arī tad, ja pārstrādes produkti, kas radušies ievešanas pārstrādei procedūrā, ir atpakaļievestas preces, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 205. pantā.
2. Šīs regulas 35. panta 1. punktā minētais ziņošanas pienākums neattiecas uz šādu importu:
 - a) pārstrādes produkti, kas iegūti izvešanas pārstrādei procedūrā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 952/2013 259. pantā;
 - b) preces, kas uzskatāmas par atpakaļievestām precēm saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 203. pantu.

35. pants
Ziņošanas pienākums

1. Katrs importētājs, kas importējis preces kalendārā gada konkrētā ceturksnī, par minēto ceturksni ne vēlāk kā viena mēneša laikā pēc katra ceturkšņa beigām iesniedz Komisijai ziņojumu ("OIM ziņojumu"), kurā ietverta informācija par minētajā ceturksnī importētajām precēm.
2. OIM ziņojumā iekļauj šādu informāciju:
 - a) katra preču veida kopējais daudzums, kas ir izteikts megavatstundās, ja tā ir elektroenerģija, un tonnās, ja tās ir citas preces, norādot to par katru iekārtu preču izcelsmes valstī;
 - b) faktiskās kopējās iegultās emisijas, kas attiecībā uz elektroenerģiju izteiktas tonnās CO₂e emisiju uz megavatstundu, bet attiecībā uz pārējām precēm tonnās CO₂e emisiju uz katra veida preču tonnu, un kas aprēķinātas saskaņā ar III pielikumā izklāstīto metodi;
 - c) kopējās netiešās emisijas, kas izteiktas saskaņā ar metodi, kura izklāstīta 6. punktā minētajā īstenošanas aktā;
 - d) oglekļa cena, kas izcelsmes valstī jāmaksā par importētajās precēs iegultajām emisijām, ņemot vērā attiecīgās atlaides vai citus kompensācijas veidus.
4. Komisija kompetentajām iestādēm periodiski paziņo to importētāju sarakstu, kuri iedibināti to dalībvalstī un attiecībā uz kuriem tai ir pamats uzskatīt, ka tie nav izpildījuši pienākumu iesniegt OIM ziņojumu, kā precizēts 1. punktā, un attiecīgos pamatojumus.

5. Ja kompetentā iestāde, tostarp, pamatojoties uz informāciju, ko Komisija sniegusi, ievērojot iepriekšējo punktu, konstatē, ka importētājs nav izpildījis pienākumu iesniegt 1. punktā minēto OIM ziņojumu, tā importētājam piemēro iedarbīgu, samērīgu un atturošu sodu. Šajā nolūkā kompetentā iestāde importētājam paziņo:
- a) ka kompetentā iestāde ir secinājusi, ka importētājs nav izpildījis pienākumu iesniegt ziņojumu par konkrēto ceturksni;
 - b) secinājuma iemeslus;
 - c) importētājam uzliktā soda summu;
 - d) dienu, līdz kurai ir jāmaksā sods;
 - e) to, kā importētājam jārīkojas, lai samaksātu sodu, un
 - f) par importētāja tiesībām iesniegt pārsūdzību saskaņā ar valsts noteikumiem.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par paziņojamo informāciju, ietverot detalizētu informāciju par katru izcelsmes valsti un preču veidu, ar kuru pamato 2. punktā minētos kopējos daudzumus, 2. punkta d) apakšpunktā minēto attiecīgo atlaižu vai citu kompensācijas veidu piemērus, saskaņā ar 5. punktu piemērojamo sodu indikatīvo apmēru un kritērijus, kas jāņem vērā, nosakot faktisko apmēru, tostarp ziņojuma nesniegšanas smaguma pakāpi un ilgumu, un detalizētus noteikumus par 2. punkta d) apakšpunktā minētās ārvalstu valūtā maksājamās gada vidējās oglekļa cenas konvertēšanu euro pēc gada vidējā valūtas maiņas kursa. Komisija ir arī pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par detalizētiem noteikumiem attiecībā uz III pielikumā izklāstīto aprēķina metožu elementiem, tostarp, nosakot ražošanas procesu sistēmas robežas, emisijas faktorus, iekārtām specifiskās faktisko emisiju vērtības un to attiecīgo piemērošanu atsevišķām precēm, kā arī izklāstot metodes, ar kurām nodrošina datu ticamību, tostarp detalizācijas pakāpi. Turklāt Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus par ziņošanas prasībām attiecībā uz netiešajām emisijām importētajās precēs. Tajos būtu jāiekļauj elektroenerģijas daudzums, kas izmantots I pielikumā uzskaitīto preču ražošanā, kā arī ar šo elektroenerģiju saistītā izcelsmes valsts, ražošanas avots un CO₂ emisijas faktors.
7. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 29. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, un tos piemēro 32. pantā minētajā pārejas laikā. To pamatā ir spēkā esošie tiesību akti par iekārtām, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK.

XI nodaļa

Nobeiguma noteikumi

36. pants

Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no 2023. gada 1. janvāra.
3. Atkāpjoties no 2. punkta:
 - a) 5. un 17. pantu piemēro no 2025. gada 1. janvāra;
 - b) 2. panta 2. punktu, 4., 6., 7., 8., 9., 14., 15., 16., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. un 31. pantu piemēro no 2026. gada 1. janvāra.
 - c) 33., 34. pantu un 35. panta 1., 2., 3., 4., 6., un 7. punktu piemēro līdz 2025. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

Preču un siltumnīcefekta gāzu saraksts

1. Preču identifikācijas nolūkā šo regulu piemēro precēm, kas uzskaitītas pie tālāk minētajiem sektoriem, uz kurām pašlaik attiecas turpmāk uzskaitītie kombinētās nomenklatūras ("KN") kodi saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2658/87 ⁽²⁵⁾.
2. Šīs regulas vajadzībām siltumnīcefekta gāzes, kas saistītas ar precēm, kuras ietilpst turpmāk uzskaitītajos sektoros, katram preču veidam šādas.

²⁵ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

Cements

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2523 10 00 – cementa klinkeri	Oglekļa dioksīds
2523 21 00 – baltais portlandcements, mākslīgi iekrāsots vai nekrāsots	Oglekļa dioksīds
2523 29 00 – citāds portlandcements	Oglekļa dioksīds
2523 30 00 – aluminātcements	Oglekļa dioksīds
2523 90 00 – citi hidrauliskie cementi	Oglekļa dioksīds

Elektroenerģija

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2716 00 00 – elektriskā enerģija	Oglekļa dioksīds

Mēslošanas līdzekļi

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
2808 00 00 – slāpekļskābe; sulfoslāpekļskābes	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
2814 – bezūdens amonjaks vai amonjaka ūdens šķīdums	Oglekļa dioksīds
2834 21 00 – kālija nitrāti	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
3102 – minerālie vai ķīmiskie slāpekļa mēslošanas līdzekļi	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
3105 – minerālie vai ķīmiskie mēslojumi, kas satur divus vai trīs barojošus elementus: slāpekli, fosforu, kāliju; citādi mēslošanas līdzekļi; šajā nodaļā minētās preces, tabletēs vai līdzīgās formās vai iepakojumos, ar bruto masu ne vairāk kā 10 kg – Izņemot: 3105 60 00 – minerālie vai ķīmiskie mēslošanas līdzekļi, kas satur divus mēslojuma elementus – fosforu un kāliju	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds

Dzelzs un tērauda ražošana

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
72 – dzelzs un tērauds Izņemot: 7202 – ferosakausējumi 7204 – dzelzs atkritumi un lūžņi; lietņi lūžņu pārļiešanai un tērauds	Oglekļa dioksīds
7301 – dzelzs vai tērauda rievkonstrukcijas urbtas vai neurbtas, perforētas vai neperforētas, monolītas vai izgatavotas no saliktiem elementiem; metināti dzelzs vai tērauda leņķi, fasonprofili un speciālie profili	Oglekļa dioksīds
7302 – dzelzs vai tērauda izstrādājumi dzelzceļiem un tramvaju ceļiem: sliedes, pretslides un zobainās sliedes, pārmiju sliedes, sliežu mezgla krusteņi, pārmiju stieņi un citādi šķērssavienojumi, gulšņi, uzliktni, paliktni, ķīļi, balstpaliktni, sliežu āķskrūves, atbalsta plāksnes un savilktni un citas detaļas sliežu savienošanai un nostiprināšanai	Oglekļa dioksīds
7303 00 – caurules, caurulītes un dobie profili, no čuguna	Oglekļa dioksīds
7304 – dzelzs (izņemot čugunu) vai tērauda bezšuvju caurules, caurulītes un dobie profili:	Oglekļa dioksīds

7305 – citas dzelzs vai tērauda caurules un caurulītes (piemēram, metinātas, kniedētas vai tamlīdzīgi sastiprinātas) ar apaļu šķērs griezumu, kura ārējais diametrs pārsniedz 406,4 mm	Oglekļa dioksīds
7306 – citādi dzelzs vai tērauda cauruļvadi, caurules, caurulītes un dobie profili (piemēram, ar vaļējo šuvi vai metināti, kniedēti vai citādi sastiprināti)	Oglekļa dioksīds
7307 – dzelzs vai tērauda piederumi caurulēm vai caurulītēm (piemēram, savienojumi, līkumi, uznavas)	Oglekļa dioksīds
7308 – metālkonstrukcijas (izņemot pozīcijā 9406 iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tiltus un to sekcijas, slūžu vārtus, torņus, režģu konstrukcijas, jumtus, jumta konstrukcijas, durvis un logus un to rāmjus, durvju sliekšņus, slēģus, balustrādes, balstus un kolonnas) no dzelzs vai tērauda; dzelzs vai tērauda plāksnes, stieņi, leņķi, profili, fasonprofili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds
7309 – dzelzs vai tērauda tvertnes, cisternas, rezervuāri un tamlīdzīgas tilpnes jebkuru materiālu (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma:	Oglekļa dioksīds

7310 – dzelzs vai tērauda cisternas, mucas, cilindri, kannas, kastes un tamlīdzīgas tilpnes jebkura materiāla (izņemot saspiestu un sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehnikā aprīkojuma:	Oglekļa dioksīds
7311 – dzelzs vai tērauda tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei	Oglekļa dioksīds
7326 – citi dzelzs vai tērauda izstrādājumi	Oglekļa dioksīds

Alumīnijs

KN kods	Siltumnīcefekta gāze
7601 – neapstrādāts alumīnijs	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7603 – alumīnija pulveri un plēksnes	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7604 – alumīnija stieņi un profili	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7605 – alumīnija stieple	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7606 – alumīnija plātnes, loksnes un sloksnes, kas ir biezākas par 0,2 mm	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7607 – alumīnija folija (spiesta vai nespiesta, uz papīra, kartona, plastmasas vai tamlīdzīgu materiālu pamatnes vai bez pamatnes), ar biezumu (neskaitot jebkuru pamatni) ne vairāk kā 0,2 mm	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7608 – alumīnija caurules un caurulītes	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7609 00 00 – alumīnija cauruļu savienotājelementi (piemēram, savienojumi, leņķa gabali, uznavas)	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7610 – alumīnija konstrukcijas (izņemot pozīcijā 9406 iekļautās saliekamās būvkonstrukcijas) un to daļas (piemēram, tilti un to sekcijas, torni, režģu konstrukcijas, jumti, jumta konstrukcijas, durvis un logi, un to rāmji, durvju sliekšņi, balustrādes, balsti un kolonnas); alumīnija plāksnes, stieņi, profili, caurules un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas sagatavoti izmantošanai konstrukcijās	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži

7611 00 00 – alumīnija cisternas, tvertnes, kubli un tamlīdzīgas tilpnes jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību vairāk nekā 300 l, ar apšuvumu vai bez tā, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7612 – alumīnija cisternas, mucas, trumuļi, kastes un tamlīdzīgas tilpnes (ieskaitot neizjaucamas vai saliekamas cilindriskas tilpnes) jebkuras vielas (izņemot saspiestu vai sašķidrinātu gāzi) glabāšanai, ar ietilpību ne vairāk kā 300 l, ar apdari vai bez tās, ar siltumizolāciju vai bez tās, bez mehāniskā vai siltumtehniskā aprīkojuma	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7613 00 00 – alumīnija tilpnes saspiestai vai sašķidrinātai gāzei	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7614 – alumīnija stieplu vijumi, troses, pītas lentes un tamlīdzīgi izstrādājumi bez elektroizolācijas	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
7616 – citādi alumīnija izstrādājumi	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži

II PIELIKUMS

Valstis un teritorijas, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā, 2. panta nolūkā

1. 1. A IEDAĻA – VALSTIS UN TERITORIJAS, KAS NEIETILPST ŠĪS REGULAS DARBĪBAS JOMĀ

Šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir šādās valstīs:

- Islande
- Lihtenšteina
- Norvēģija
- Šveice

Šo regulu nepiemēro precēm, kuru izcelsme ir šādās teritorijās:

- Bīzingena
- Helgolande
- Livinjo
- Seūta
- Melilja

2. 2. B IEDAĻA. VALSTIS UN TERITORIJAS, KAS NEIETILPST ŠĪS REGULAS DARBĪBAS JOMĀ ATTIECĪBĀ UZ ELEKTROENERĢIJAS IMPORTU SAVIENĪBAS MUITAS TERITORIJĀ

[Patlaban tukšs]

III PIELIKUMS

Iegulto emisiju aprēķināšanas metodes 7. panta nolūkā

1. DEFINĪCIJAS

Šajā pielikumā un IV un V pielikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) "vienkāršas preces" ir preces, kas saražotas ražošanas procesā, kam vajadzīgi tikai ielaides materiāli un degvielas ar nulles iegultajām emisijām;
- b) "kompleksas preces" ir preces, kas nav vienkāršas preces;
- c) "īpatnējās iegultās emisijas" ir vienā tonnā preču iegultās emisijas, kas izteiktas kā tonnas CO₂e emisiju uz tonnu preču;
- d) "CO₂ emisijas faktors" ir ģeogrāfiskajā apgabalā no fosilajām degvielām saražotās elektroenerģijas vidējā svērtā CO₂ intensitāte. CO₂ emisijas faktoru iegūst, dalot elektroenerģijas nozares paziņotās CO₂ emisijas ar tādas elektroenerģijas bruto apjomu, kura attiecīgajā ģeogrāfiskajā apgabalā saražota, izmantojot fosilās degvielas. To izsaka tonnās CO₂ uz megavatstundu;
- e) "elektroenerģijas pirkuma līgums" ir līgums, saskaņā ar kuru persona piekrīt pirkt elektroenerģiju tieši no elektroenerģijas ražotāja;
- f) "pārvades sistēmas operators" ir operators, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944 2. panta 35. punktā ²⁶.

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

2. FAKTISKO TIEŠO ĪPATNĒJO IEGULTO EMISIJU NOTEIKŠANA VIENKĀRŠĀM PRECĒM

Lai noteiktu konkrētajā iekārtā saražotu vienkāršu preču īpatnējās faktiskās iegultās emisijas, vērā ņem tikai tiešās emisijas. Šajā nolūkā izmanto šādu vienādojumu:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

kur SEE_g ir preču g īpatnējās iegultās emisijas, kas izteiktas kā CO₂e uz tonnu, $AttrEm_g$ ir uz precēm g attiecinātās emisijas un AL_g ir preču aktivitātes līmenis, kas ir attiecīgajā iekārtā saražoto preču daudzums pārskata periodā.

"Attiecinātās emisijas" ir tā iekārtas tiešo emisiju daļa pārskata periodā, ko izraisījis ražošanas process, kura rezultātā rodas preces g , ja tiek piemērotas ražošanas procesa sistēmas robežas, kas noteiktas saskaņā ar 7. panta 6. punktu pieņemtajos īstenošanas aktos. Attiecinātās emisijas aprēķina ar šādu vienādojumu:

$$AttrEm_g = DirEm$$

kur $DirEm$ ir ražošanas procesā radušās tiešās emisijas, kas izteiktas tonnās CO₂e, sistēmas robežās, kas minētas saskaņā ar 7. panta 6. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā.

3. FAKTISKO TIEŠO IEGULTO EMISIJU NOTEIKŠANA KOMPLEKSĀM PRECĒM

Lai noteiktu konkrētajā iekārtā saražotu kompleksu preču īpatnējās faktiskās iegultās emisijas, vērā ņem tikai tiešās emisijas. Šajā nolūkā izmanto šādu vienādojumu:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

kur $AttrEm_g$ ir uz precēm g attiecinātās emisijas, AL_g ir preču aktivitātes līmenis, kas ir attiecīgajā iekārtā saražoto preču daudzums pārskata periodā, un EE_{ImpMat} ir ražošanas procesā patērēto ielaides materiālu (prekursoru) iegultās emisijas. Vērā ņem tikai tos ielaides materiālus, kas uzskaitīti kā relevanti ražošanas procesa sistēmas robežām, kā norādīts saskaņā ar 7. panta 6. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā. Relevanto EE_{ImpMat} aprēķina šādi:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

kur M_i ir ražošanas procesā izmantotā ielaides materiāla i masa un SEE_i ir ielaides materiāla i īpatnējās iegultās emisijas. Attiecībā uz SEE_i iekārtas operators izmanto to faktisko tiešo iegulto emisiju vērtību, kuras rodas iekārtā, kurā ielaides materiāls saražots, ar noteikumu, ka minētās iekārtas datus var precīzi izmērīt.

4. Šīs regulas 7. panta 2. un 3. punktā minēto standartvērtību noteikšana

Lai noteiktu standartvērtības, iegulto emisiju noteikšanā izmanto tikai faktiskās vērtības. Ja faktisko datu nav, var izmantot literatūrā minētas vērtības. Pirms tiek savākti dati, kas vajadzīgi, lai noteiktu attiecīgās standartvērtības katram I pielikumā uzskaitītajam preču veidam, Komisija publicē norādījumus, kāda pieeja izmantojama, lai izdarītu korekcijas par atlikumgāzēm vai siltumnīcefekta gāzēm, ko izmanto kā procesa ielaides materiālu. Standartvērtības nosaka, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem datiem. Tās periodiski pārskata ar īstenošanas aktiem, kuri pieņemti saskaņā ar 7. panta 6. punktu, pamatojoties uz visjaunāko un ticamāko informāciju, tostarp, pamatojoties uz trešās valsts vai trešo valstu grupas sniegto informāciju.

4.1. Šīs regulas 7. panta 2. punktā minētās standartvērtības

Ja atzītais OIM deklarētājs nevar pienācīgi noteikt faktiskās emisijas, izmanto standartvērtības. Minētās vērtības nosaka pēc vidējās emisiju intensitātes katrā eksportētājvalstī un katrai no I pielikumā uzskaitītajām precēm (izņemot elektroenerģiju), kam pieskaita proporcionāli izstrādātu palielinājumu. Šo palielinājumu nosaka īstenošanas aktos, kas pieņemti, ievērojot šīs regulas 7. panta 6. punktu, un, pamatojoties uz jaunāko un uzticamāko informāciju, tostarp pārejas periodā savāktu informāciju, to nosaka tādā līmenī, kas ir piemērots, lai nodrošinātu mehānisma vidisko integritāti.

Ja uzticamus datus par eksportētājvalsti kādam preču veidam nevar piemērot, standartvērtības nosaka, pamatojoties uz vidējo emisiju intensitāti X % ES ETS iekārtu ar sliktākajiem rādītājiem attiecībā uz minēto preču veidu. X vērtību nosaka īstenošanas aktos, kas pieņemti, ievērojot šīs regulas 7. panta 6. punktu, un, pamatojoties uz jaunāko un uzticamāko informāciju, tostarp pārejas periodā savāktu informāciju, to nosaka tādā līmenī, kas ir piemērots, lai nodrošinātu mehānisma vidisko integritāti.

4.2. Šīs regulas 7. panta 3. punktā minētās standartvērtības importētai elektroenerģijai

Importētās elektroenerģijas standartvērtības nosaka trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam, pamatojoties vai nu uz konkrētām standartvērtībām saskaņā ar 4.2.1. punktu, vai, ja minētās vērtības nav pieejamas, uz alternatīvām standartvērtībām saskaņā ar 4.2.2. punktu.

Ja elektroenerģiju ražo trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā un tranzītā piegādā caur trešām valstīm, trešo valstu grupām vai trešās valsts reģioniem, vai dalībvalstīm, lai to importētu Savienībā, izmantojamās standartvērtības ir tās trešās valsts, trešo valstu grupas vai trešās valsts reģiona standartvērtības, kurā elektroenerģija tika saražota.

4.2.1. Trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam specifiskās standartvērtības

Specifiskās standartvērtības nosaka kā CO₂ emisijas faktoru trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā, pamatojoties uz labākajiem datiem, kas Komisijai pieejami.

4.2.2. *Alternatīvās standartvērtības*

Ja trešai valstij, trešo valstu grupai vai trešās valsts reģionam specifiska standartvērtība nav pieejama, alternatīvo elektroenerģijas standartvērtību nosaka kā CO₂ emisijas faktoru Eiropas Savienībā.

Ja, pamatojoties uz ticamiem datiem, var pierādīt, ka CO₂ emisijas faktors trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā ir zemāks par Komisijas noteikto specifisko standartvērtību vai zemāks par CO₂ emisijas faktoru Eiropas Savienībā, minētajai valstij, valstu grupai vai trešās valsts reģionam var izmantot alternatīvu standartvērtību, kuras pamatā ir minētais CO₂ emisijas faktors.

5. NOSACĪJUMI IMPORTĒTAJĀ ELEKTROENERĢIJĀ FAKTISKO IEGULTO EMISIJU PIEMĒROŠANAI

Atzītais OIM deklarētājs 7. panta 3. punktā minētajai aprēķināšanai standartvērtību vietā var piemērot faktiskās iegultās emisijas, ja ir izpildīti šādi kumulatīvie kritēriji:

- a) uz elektroenerģijas daudzumu, par kuru tiek apgalvots, ka tiek izmantotas faktiskās iegultās emisijas, attiecas elektroenerģijas pirkuma līgums starp atzīto OIM deklarētāju un elektroenerģijas ražotāju, kas atrodas trešā valstī;
- b) iekārta, kas ražo elektroenerģiju, ir vai nu tieši savienota ar ES pārvades sistēmu, vai arī var pierādīt, ka eksportēšanas brīdī nevienā punktā tīklā starp iekārtu un ES pārvades sistēmu nav bijusi fiziska tīkla pārslodze;
- bb) iekārta, kas ražo elektroenerģiju, neemitē vairāk kā 550 gramus fosilā kurināmā izcelsmes CO₂ uz vienu kilovatstundu elektroenerģijas;

- c) visi atbildīgie pārvades sistēmu operatori izcelsmes valstī, galamērķa valstī un attiecīgā gadījumā ikvienā tranzītvalstī ir stingri nominējuši elektroenerģijas daudzumu, par kuru tiek apgalvots, ka tiek izmantotas faktiskās iegultās emisijas, un nominētā jauda un elektroenerģijas ražošana elektroenerģijas ražošanas iekārtā attiecas uz to pašu laika periodu, kas nav ilgāks par vienu stundu;
- d) atbilstību iepriekš minētajiem kritērijiem sertificē akreditēts verificētājs. Verificētājs saņem vismaz ikmēneša starpposma ziņojumus, kas apliecina, kā ir izpildīti iepriekš minētie kritēriji.

6. REGULAS 7. PANTA 2. PUNKTĀ MINĒTO STANDARTVĒRTĪBU PIELĀGOŠANA REĢIONA SPECIFIKAI

Standartvērtības var pielāgot konkrētām teritorijām, valstu reģioniem, kur dominē specifiskas iezīmes attiecībā uz objektīviem emisijas faktoriem. Ja ir pieejami minētajām specifiskajām vietējām iezīmēm pielāgoti dati un var noteikt mērķtiecīgākas standartvērtības, tad var izmantot tās.

Ja tādu preču deklarētāji, kuru izcelsme ir trešā valstī, trešo valstu grupā vai trešās valsts reģionā, pamatojoties uz ticamiem datiem, var pierādīt, ka alternatīvas, reģionam specifiskas, pielāgotas standartvērtības ir zemākas par Komisijas noteiktajām standartvērtībām, tad var izmantot tās.

IV PIELIKUMS

Uzskaites prasības datiem, ko izmanto iegulto emisiju aprēķināšanai 7. panta 4. punkta nolūkā

1. DATU MINIMUMS, KAS JĀGLABĀ IMPORTĒTO PREČU ATZĪTAM OIM DEKLARĒTĀJAM

1. Atzītā OIM deklarētāja identifikācijas dati:

- a) nosaukums;
- b) OIM konta numurs;

2. Dati par importētajām precēm:

- a) preču veids un katra preču veida daudzums;
- b) izcelsmes valsts;
- c) faktiskās emisijas vai standartvērtības.

2. DATU MINIMUMS, KAS ATZĪTAM OIM DEKLARĒTĀJAM JĀGLABĀ PAR IMPORTĒTĀJĀS PREČĒS IEGULTAJĀM EMISIJĀM, KAS IR NOTEIKTAS, PAMATOJOTIES UZ FAKTISKAJĀM EMISIJĀM

Par katru importēto preču veidu, ja iegultās emisijas nosaka, pamatojoties uz faktiskajām emisijām, glabā šādus papildu datus:

- a) tās iekārtas identifikācija, kurā preces saražotas;
- b) tās iekārtas operatora kontaktinformācija, kurā preces saražotas;
- c) verifikācijas ziņojums, kā izklāstīts V pielikumā;
- d) preču īpatnējās iegultās emisijas.

V PIELIKUMS

Verifikācijas principi un verifikācijas ziņojumu saturs 8. panta nolūkā

1. VERIFIKĀCIJAS PRINCIPI

Piemēro šādus principus:

- a) verificētāji veic verifikācijas ar profesionālu skepticismu;
- b) kopējās iegultās emisijas, kas jādeklarē OIM deklarācijā, uzskata par verificētām tikai tad, ja verificētājs ar pamatotu pārliecību konstatē, ka verifikācijas ziņojumā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un būtisku neatbilstību attiecībā uz iegulto emisiju aprēķināšanu saskaņā ar III pielikuma noteikumiem;
- c) verificētāja veiktie iekārtas apmeklējumi ir obligāti, izņemot gadījumus, kad ir izpildīti specifiski kritēriji, kas ļauj atteikties no iekārtas apmeklējuma;
- d) lai izlemtu, vai nepatiesas ziņas vai neatbilstības ir būtiskas, verificētājs izmanto robežsliekšņus, kas noteikti īstenošanas aktos, kuri pieņemti saskaņā ar 8. pantu. Attiecībā uz parametriem, kuriem šādi robežsliekšņi nav noteikti, verificētājs izmanto ekspertu atzinumu par to, vai nepatiesi apgalvojumi vai neatbilstības atsevišķi vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem vai neatbilstībām, kas pamatoti ar to lielumu un veidu, ir jāuzskata par būtiskiem.

2. VERIFIKĀCIJAS ZIŅOJUMA SATURS

Verificētājs sagatavo verifikācijas ziņojumu, kurā norāda preču iegultās emisijas un precizē visus jautājumus, kas attiecas uz veikto darbu, un tajā ietver vismaz šādu informāciju:

- a) to iekārtu identifikācija, kurās preces tika saražotas;
- b) to iekārtu operatora kontaktinformācija, kurās preces tika saražotas;

- c) piemērojamais pārskata periods;
- d) verificētāja vārds un kontaktinformācija;
- e) verificētāja akreditācijas numurs un akreditācijas struktūras nosaukums;
- f) attiecīgā gadījumā iekārtu apmeklējuma datums vai iemesli, kāpēc iekārta nav apmeklēta;
- g) katra deklarēto preču veida daudzumi, kas saražoti pārskata periodā;
- h) iekārtas tiešo emisiju daudzuma noteikšana pārskata periodā;
- i) apraksts par to, kā iekārtas emisijas tiek attiecinātas uz dažādiem preču veidiem;
- j) kvantitatīva informācija par precēm, emisijām un enerģijas plūsmām, kas nav saistītas ar šīm precēm;
- k) komplekso preču gadījumā:
 - i. katra izmantotā ielaides materiāla (prekursora) daudzums;
 - ii. īpatnējās iegultās emisijas, kas saistītas ar katru no izmantotajiem ielaides materiāliem (prekursoriem);
 - iii. ja izmanto faktiskās emisijas – to iekārtu identifikācija, kurās ielaides materiāls ir saražots, un faktiskās emisijas, kas rodas minētā materiāla ražošanā;

- l) verificētāja paziņojums, kurā apstiprina, ka tas ar pamatotu pārliecību konstatē, ka ziņojumā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un būtisku neatbilstību attiecībā uz III pielikuma noteikumiem par aprēķināšanu;
 - m) informācija par konstatētām un labotām būtiskām nepatiesām ziņām;
 - n) informācija par konstatētām un labotām būtiskām neatbilstībām III pielikumā izklāstītajiem aprēķināšanas noteikumiem.
-